

T.C
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİK DERSİNE İLİŞKİN
METAFOR ÖRNEKLERİNİN
İNCELENMESİ

(Malatya İli Battalgazi İlçesi Örneği)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

NEŞE AÇIKGÖZ

Malatya-2017

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİK DERSİNE İLİŞKİN
METAFOR ÖRNEKLERİNİN
İNCELENMESİ

(Malatya İli Battalgazi İlçesi Örneği)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Neşe AÇIKGÖZ

Danışman: Yard. Doç. Dr. Engin GÜRPINAR

Malatya-2017

T.C.

İnönü Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı

Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

Neşe AÇIKGÖZ tarafından hazırlanan ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİK DERSİNE İLİŞKİN METAFOR ÖRNEKLERİNİN İNCELENMESİ (Malatya İli Battalgazi İlçesi Örneği) başlıklı bu çalışma, 21.12.2017 tarihinde yapılan sınav sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza

Başkan: Prof. Dr. Ersan ÇİFTÇİ
Üye (Tez Danışmanı): Yrd. Doç. Dr. Engin GÜRPINAR
Üye : Yrd. Doç. Dr. Barış TOPTAŞ
Üye :
Üye :

O N A Y

21/12/2017

Doç. Dr. Niyazi ÖZER
Enstitü Müdürü

ONUR SÖZÜ

Yrd. Doç. Dr. Engin GÜRPINAR'ın danışmanlığında yüksek lisans tezi olarak hazırladığım “**Ortaokul Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Metafor Örneklerinin İncelenmesi**” başlıklı bu çalışmanın bilimsel ahlak ve geleneklere ters düşecek bir yardıma başvurmaksızın tarafımdan yazıldığını ve yararlandığım bütün yapıtların hem metin içinde hem de kaynakçada yöntemine uygun biçimde gösterilenlerden oluştuğunu belirtir, bunu onurumla doğrularım.

Neşe AÇIKGÖZ

ÖNSÖZ

Tez çalışmamı yürütürken öncelikle bana her daim destek olan danışmanım Yard. Doç. Dr. Engin GÜRPINAR'a,

Master eğitimim boyunca nitel çalışmaları ve metafor çalışmalarını tanıtarak eğitimime yardımcı olan Doç.Dr. Ilgım KILIÇ'a,

Çalışmamdaki anketler için bana yardımcı olan okul müdürlerine ve ilgili okullarda görev yapan meslektaşlarıma ve öğrencilerime,

Tez çalışmam boyunca yanımda olan ve hayatımdaki desteğini okul yıllarımdan beri hissettiğim canım eşim Arş. Gör. Mehmet Güneş AÇIKGÖZ'e ,

Bugünlere ulaşmamı sağlayan, müzik ve eğitim adına eğitim ve öğretimime katkıda bulunan tüm öğretmenlerime, arkadaşlarıma ve çalışmamda her zaman beni destekleyen aileme en içten sevgilerimle teşekkür ederim.

Neşe AÇIKGÖZ

ÖZET

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİK DERSİNE İLİŞKİN METAFOR ÖRNEKLERİNİN İNCELENMESİ

(Malatya İli Battalgazi İlçesi Örneği)

AÇIKGÖZ, Neşe
Yüksek Lisans, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Yard. Doç. Dr. Engin GÜRPINAR
Aralık-2017, X+87 sayfa

Metafor analizi yöntemi, uygulanan kişiler tarafından kolayca anlaşılan ve bilinen veya bilinmeyen kavramlar için soyut bilişsel nesnelere üretilen verinin analiz edilmesidir. Son yıllarda nitel çalışmalarda birçok alanda kullanıma başlanmıştır. Ancak müzik, müzik eğitimi ve müzik becerisi gibi alanlarda oldukça az kullanılan bu yöntem, çalışmada başlıca bir alanı temsil ederek müzik dersi ve metafor öğelerinin ilişkisini yönlendirmektedir.

Araştırma metafor analizi yolu ile yönlendirilmesinden dolayı betimsel nitelikte olup, nitel yöntemeye dayalı, mecazlar yoluyla veri toplama tekniğiyle oluşturulmuştur.

Araştırmanın evrenini ortaokul öğrencileri, örneklemini ise Malatya İli Battalgazi İlçesinde yer alan 3 ortaokuldan 5., 6., 7., ve 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

Çalışmanın örnekleminde, 251 öğrenci yer almaktadır. Metaforlar yoluyla veri elde edebilmek için öğrencilere anketten önce metaforun ne anlama geldiği açıklanmış, ardından örnekler verilerek pekiştirime sağlanmış ve öğrencilere “ Müzik dersi gibidir. Çünkü” cümlesi verilerek öğrencilerin bilişsel ve soyutsal kavramları birleştirerek müzik dersi ile bağdaşan metaforları üretmesi istenmiştir.

Araştırmanın sonucunda, 251 öğrencinin 251 metafor üretmesi, çalışmanın metafor geliştirme değerini gerçekleştirmiş olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin ürettiği her metafor anlamsız cümle yapısı veya üretilen metaforu açıklayamaması nedeni ile belirlenen kategorilere dahil edilmemiştir. Bu durumun, öğrencilerin birçok gelişimsel özellikleri ile bağdaşmasının yanı sıra öğrencilerin kelime dağarcığı, sosyo kültürel etkenleri, yerleşim yerleri ve çevresel faktörler gibi çeşitli değişkenlerin metaforların oluşturulmasında etkili olduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak, öğrencilerin ürettiği metaforlardan sıklıkla kullanılan 17 öğrencinin oluşturduğu “Oyun” metaforudur. Üretilen diğer metaforlar ile birlikte 21 farklı kategori üretilmiştir. Çalışmada üretilen bazı metaforların açıklanamaması sebebiyle 38 metafor “Herhangi bir kategoriye dahil olmayan metaforlar” başlığıyla belirtilmiştir.

Çalışmada Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu’nun kendi metafor farklılıkları dahilinde %25’lik bir oranla aynı metaforların kullanıldığı en fazla okul olarak tespit edilmiştir. Bu sıralama %23’lük bir oranla Orduzu Küme Evleri Ortaokulu ve %14’lük bir oranla Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu ile devam etmektedir. Aynı zamanda çalışmada 8. sınıf öğrencilerinin diğer sınıflara oranla farklı metaforlar üretmesi ve aynı metaforu üreten sınıfların çoğunlukla 5. ve 6. sınıf öğrencilerinden oluşması eğitim düzeyinin kelime dağarcığını etkilediğini göstermektedir.

Anahtar Sözcük: Müzik Eğitimi, Metafor.

ABSTRACT

RESEARCH OF METAPHOR MODELS RELATED TO MUSIC LESSON IN SECONDARY SCHOOLS (Model Of Malatya, Battalgazi)

AÇIKGÖZ, Neşe

Post Graduate, İnönü University, Institute Of Education Sciences
Department Of Music Teaching

Thesis Advisor: Assistant Professor Engin GÜRPINAR

December-2017, X+87 pages

Metaphor analysis method is the process of analyzing the data produced by abstract cognitive objects for easily understood; known and unknown concepts that are comprehended easily by the applied people. In recent years, it has been started to use in many fields of qualitative studies. Although this method is used quite little in fields such as music, music education and music skills, it conducts the relationship between music lesson and metaphor factors by representing a main field in the study.

The research is being descriptive as led by metaphor analysis and it has been created through data collection technique rest upon qualitative method by means of metaphors.

The population of the study includes secondary school students and its sample is composed of three secondary schools in Battalgazi, Malatya and their 5th, 6th, 7th and 8th grade students.

In the sample of the study are 251 students providing data for the study. In order to obtain data by means of metaphors, an explanation for the meaning of metaphor was made to the students before the questionnaire. Then, some examples were given and in this way consolidation was provided. The students were given the sentence “Music lesson is like because” and by means of this, they were requested to combine cognitive and abstract concepts and produce metaphors that are compatible with music lesson.

As a result of the survey, 251 students have produced 251 metaphors, which shows that the study has brought about the value of metaphor development. Not all of the sentences made by the students have been included in the determined categories as some of them had meaningless sentence structure and didn't explain the metaphor properly. It shows that besides this situation complies with the students' many developmental characteristics, several variables such as their vocabulary knowledge, socio-cultural effects, residential places and environmental factors have a great effect on formation of the metaphors.

In conclusion, the most frequently used metaphor is the ‘game’ metaphor that is created by seventeen students. Twenty one different categories were produced together with the other produced metaphors. Since metaphors produced in this study can not be clarified, thirty eight categories stated under the title ‘metaphors which are not included in any category’

In the study, it has been identified that Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Secondary School is the school where the same metaphors have been used the most with a %25 rate within its own metaphor differences. This school is followed by Orduzu Küme Evleri Secondary School with a rate of %23 and Hanımın Çiftliği Secondary School with a rate of %14. The students of the 8th grade have come up with varied metaphors in accordance with students of other grades and the ones that have come up with the same metaphors are mostly from the 5th and 6th grades, which clearly shows that level of the education affects the vocabulary.

Keywords: Music Education, Metaphor.

İÇİNDEKİLER

ONUR SÖZÜ	I
ÖNSÖZ	II
ÖZET	III
ABSTRACT	V
İÇİNDEKİLER	VII
TABLolar LİSTESİ	IX
GRAFİKLER LİSTESİ.....	X
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ	1
1.1 Problem Durumu	1
1.2 Araştırmanın Amacı	2
1.3 Problem Cümlesi	2
1.3.1 Alt Problemler	2
1.4 Araştırmanın Önemi	3
1.5 Araştırmanın Sınırlılıkları	3
1.6 Sayılıtlar	3
1.7 Tanımlar	3
BÖLÜM II	4
KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	4
2.1 KURAMSAL BİLGİLER	4
2.1.1 Sanat	4
2.1.2 Müzik	4
2.1.3 Metafor	7
2.2 İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	15
2.2.1. Müzik ve Metafor Analizi	15
2.2.2. Alan Dışı Araştırmalar	16
BÖLÜM III.....	20

YÖNTEM.....	20
3.1. Araştırma Modeli.....	20
3.2. Evren ve Örneklem.....	20
3.3. Veri Toplama Teknikleri	23
3.4. Verilerin Analizi.....	24
BÖLÜM IV	26
BULGULAR VE YORUM.....	26
4.1. Çalışmada Battalgazi İlçesinde Yer Alan Okulların Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılımı	27
4.2. Çalışmada Battalgazi İlçesinde Kullanılan Metaforların Dağılımı	29
4.3. Çalışmada Battalgazi İlçesinde Kullanılan Metaforların Öğrenci Değişkenine Göre Dağılımı	33
4.4. Çalışmada Metafor Çeşitliliği En Az ve En Fazla Olan Okulların Dağılımı	37
4.5. Çalışmada Müzik Dersi İle Oluşturulmuş Kategorilerin Dağılımları	39
4.6. Çalışmada Cinsiyet Değişkenine Göre Kategorilerin Dağılımı	41
4.7. Çalışmada Seçilen Okul Değişkenine Göre Kategorilerin Dağılımı	45
4.7.1. Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu verilerine göre;	49
4.7.2. Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu verilerine göre;.....	50
4.7.3. Orduzu Küme Evleri Ortaokulu verilerine göre;	51
4.8. Çalışmada Sınıf Değişkenine Göre Kategorilerin Dağılımı	52
4.8.1. Ortaokul 5. Sınıf öğrencileri verilerine göre;.....	55
4.8.2. Ortaokul 6. Sınıf öğrencileri verilerine göre;	56
4.8.3. Ortaokul 7. Sınıf öğrencileri verilerine göre;.....	57
4.8.4. Ortaokul 8. Sınıf öğrencileri verilerine göre;.....	58
4.9. Çalışmada Yerleşim Yerleri ve Çevresel Faktörlerin Metaforlar Üzerinde Dağılımı.....	59
4.9.1. Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu Teknik Bilgiler ve Metafor dağılımları	59
4.9.2. Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu Teknik Bilgiler ve Metafor dağılımları	60
4.9.3. Orduzu Küme Evleri Ortaokulu Teknik Bilgiler ve Metafor dağılımları	62
BÖLÜM V.....	65
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	65
ÖNERİLER	72
KAYNAKÇA.....	73

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. “Çalışmaya Katkıda Bulunan Okulların Teknik Bilgileri”	20
Tablo 2 Cinsiyetiniz nedir?	27
Tablo 3 Cinsiyetiniz Nedir? Frekans/Yüzde Değerleri	27
Tablo 4 Okulunuzun Adı Nedir? * Cinsiyetiniz Nedir? Çapraz Tablo Analizi	28
Tablo 5 Öğrencilerin Müzik Dersi İçin Oluşturduğu Metaforlar	29
Tablo 6 Metafor Oluşumları Tekrarlayan Metafor Grupları	33
Tablo 7 Müzik Dersi Metaforları ile Oluşturulmuş Kategoriler	39
Tablo 8 Metaforlar Hangi Kategoride Yer almaktadır * Cinsiyetiniz Nedir? Çapraz Tablo	41
Tablo 9 Oluşturulan Metaforlar Hangi Kategoride Yer almaktadır * Okulunuzun Adı Nedir? Çapraz Tablo	46
Tablo 10 Oluşturulan Metaforlar Hangi Kategoride Yer almaktadır * Kaçınıcı Sınıfta Okuyorsunuz? Çapraz Tablo	52
Tablo 11 Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu Teknik Bilgiler	59
Tablo 12 Yerleşim Yerleri ve Çevresel Faktörlerin Metaforlar Üzerinde Dağılımı	60
Tablo 13 Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu Teknik Bilgiler	61
Tablo 14 Yerleşim Yerleri ve Çevresel Faktörlerin Metaforlar Üzerinde Dağılımı	62
Tablo 15 Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu Teknik Bilgiler	63
Tablo 16 Yerleşim Yerleri ve Çevresel Faktörlerin Metaforlar Üzerinde Dağılımı	64

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1	27
Grafik 2	28
Grafik 3	28
Grafik 4	28
Grafik 5	32
Grafik 6	37
Grafik 7	37
Grafik 8	37
Grafik 9	38
Grafik 10	44
Grafik 11	49
Grafik 12	50
Grafik 13	51
Grafik 14	55
Grafik 15	56
Grafik 16	57
Grafik 17	58
Grafik 18	60
Grafik 19	62
Grafik 20	64

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1 Problem Durumu

Metafor insanın bildiği bir olguyla, bilmediği olguları kelimeler yardımıyla bağdaştırmasıdır. Eğitimde benzetmeler öğrenciler için oldukça önemli ve algılamayı kolaylaştırıcı bir yöntem olarak düşünülmektedir. Bir öğrencinin çağrışım yaparak bilgiyi elde etmesi mümkün olduğu gibi metaforlar da bunu sağlayarak öğrencinin bilmediği bir olguyu bildiği nesne veya kelimelerle çağrışım yaparak öğrenmesini sağlamakta ve hem öğrenciye hem de öğretmene kolaylık sağlamaktadır. Bir öğrencinin bir olaya, olguya, kişiye, derse karşı düşüncelerini öğrenebilmek için metafor kullanımı oldukça önemlidir. Ortaya çıkan metaforlar sayesinde kişilerin düşüncelerini öğrenebilir ve bunlar hakkında bazı tahminler ve kuramlar oluşturulabilmektedir.

Eğitimde oldukça yaygın olarak kullanılan metaforlar, müzik dersinin öğrenciler tarafından nasıl algılandığını öğrenmek için kullanılan bir yöntem olarak kullanılmıştır. Metafor çocukların bu derse karşı tutumunu, düşüncelerini anlayabileceğimiz, hatta sonuçlara göre dersin işleyişini ve yöntemini derse katılan öğrencilerin görüşleri ile değiştirebileceğimiz bir araç olarak desteklenmiştir.

Ortaokul öğrencilerinin müzik dersine ilişkin metaforların müziğin kimi zaman “eğlence içeren bir zaman dilimi”, kimi zaman “kendini ifade edebildiği bir alan”, kimi zaman “not kaygısı”, kimi zaman ise “öğrenciye sıkıcı gelen bir ders olduğu” tespit edilmiştir.

Daha önce yapılan birçok çalışmada da olduğu gibi metaforlar bir alanın kişi tarafından nasıl algılandığını yansıtır. Yapılan bu çalışmada Malatya İli Battalgazi İlçesinde yer alan 3 ortaokulda müzik dersinin nasıl algılandığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

1.2 Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı Malatya İli Battalgazi İlçesinde yer alan üç ortaokula ait öğrencilerin müzik dersine ilişkin oluşturdukları metafor örneklerini incelemek ve öğrencilerin bu dersle ilgili düşüncelerini belirlemektir.

1.3 Problem Cümlesi

Yapılan çalışmanın problem cümlesi; ‘‘Malatya İli Battalgazi İlçesi Ortaokul öğrencilerinin müzik dersine ilişkin metaforları nelerdir?’’ şeklinde belirlenmiştir.

1.3.1 Alt Problemler

1. Çalışma okullarının cinsiyet dağılımı ve üretilen metaforların dağılımları nedir?
2. Çalışmada kullanılan metaforların öğrenci değişkenine göre dağılımları nedir?
3. Metafor çeşitliliği en az ve en fazla olan okulların dağılımı nedir?
4. Seçilen 3 ortaokulun metafor farklılıkları nelerdir?
5. Çalışmada müzik dersi ile oluşturulmuş metafor kategorilerinin dağılımları nedir?
6. Oluşturulan kategorilerin cinsiyet, okul ve sınıf düzeyine göre dağılımları nedir?
7. Çalışmada yerleşim yerleri ve çevresel faktörlerin metaforlar üzerinde etkisi var mıdır?

1.4 Araştırmanın Önemi

Bu çalışmada; müzik, müzik dersi ve müzik öğretimi alanlarında yapılan metafor çalışmalarının az olması nedeniyle yapılacak olan çalışmalara yol gösterecektir. Aynı zamanda metafor kullanımının yapılacak nitel çalışmalarda öneminin açığa çıkmasını sağlayacaktır.

1.5 Araştırmanın Sınırlılıkları

Yapılan çalışmanın sınırlılığını 2015-2016 eğitim öğretim yılında 5., 6., 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin öğrenim görmekte olduğu Malatya İli Battalgazi İlçesi içinde yer alan 3 ayrı ortaokul oluşturmaktadır.

1.6 Sayıtlar

Bu çalışmada Battalgazi ilçesi ortaokul öğrencilerinin okuma yazma bildiği, metafor anketi uygulanmadan önce verilen metafor örneğini anladığı ve üretilen metaforların eğitimini gördüğü müzik dersine ilişkin olduğu düşünülmektedir.

1.7 Tanımlar

Müzik Eğitimi: Belirli amaçlar doğrultusunda planlı, düzenli, yöntemli bir şekilde bir müziksel davranış kazandırma hedefine uygun davranış geliştirme sürecidir. (Uçan, 1997:14)

Metafor Analizi: Dilbiliminde klasik bir araştırma yöntemi olarak tanınmasının yanında bağlam duyarlı, psikolojik alanda problem çözme için temel bilişsel stratejiyi temsil eden deneysel ve nitel yaklaşımlar arasında köpü işlemi gösteren ve birçok alanda kullanılabilen bir soyut model araştırma yöntemidir (Moser, 2000:1). Aktaran: Kararımak, Ö., & Güloğlu, B. (2012).

BÖLÜM II

KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1 KURAMSAL BİLGİLER

2.1.1 Sanat

Sanat kelimesi köken olarak Arapça'dan gelmektedir ve sana' kökünden türeyen 'üretmek, yapmak' şeklinde kullanılan mastardır. Sanat insanla ilgili olarak insanın birşeyler yaratma isteğinin sonucudur ve bu şekilde kendini ifade eder.

Bir faaliyet olarak sanat ise sıkıntılı zamanlarda, yoğun düşünce ve emeğin bir araya gelmesiyle oluşur. Sanat disiplinli bir düzen içindedir. Sanat ve ruh birbirlerinden ayrılmaz bir bütün oldukları gibi ve birbirlerini tetikledikleri gibi ruhun en şiddetli yaşadığı anlarda en can alıcı hale gelir.

2.1.2 Müzik

Binlerce tanımı bulunan müzik için ülkemizin değerli müzik eğitimcileri ve müzik bilimcileri sayısız tanım yapmıştır.

Bu tanımlar:

- Müzik, ses ve ritimle anlatım sanatıdır (Sun, 1969: 4).
- Müzik, belirli bir güzellik anlayışına göre seçilip birleştirilmiş selenlerden oluşma bir bütündür (Oransay, 1976: 29).
- Müzik, duygu düşünce ve imgeleri tek sesli ya da çok sesli olarak anlatma sanatıdır (Sözer,1986:520)
- Müzik, duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri veya başka gerekçelerin de katkısıyla belli durum, olgu ve olayları, belli bir amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışıyla birleştirilip düzenlenmiş uyumlu seslerle, estetik bir yapıda işleyip anlatan bir bütündür (Uçan, 1996:15).

Şeklinde yapılmıştır.

Müzik, kendine özgü anlatım yolu olan sesler aracılığıyla ifade etme aracı olması, insanın gelişimine katkı sağlaması yönüyle ele alındığında eğitimin bir aracı olarak görülmekte ve doğrudan müziksel olmayan bir amacı gerçekleştirilmektedir. Oysa müzik yapan-yaratan insanda estetik bir yaşantının oluşması söz konusu olduğunda, müziğin kendisi bir amaç haline gelmektedir (Göğüş, 2008: 370). Bu açıdan bakıldığında müzik eğitiminin gerekliliği ön plana çıkmaktadır.

Say'a göre müzik eğitimi; bireye belirli müziksel davranışların kazandırıldığı beceri geliştirme sürecidir (2010: 535). Uçan'a göre ise Bireye, yaşantı yoluyla istendik davranışlar kazandırma, bu davranışları geliştirme sürecidir. Bu tanım, kuşkusuz ilköğretim için de geçerlidir (1989: 8). 3 ana temele ve amaca dayalı olan müzik eğitimi, ilköğretimde yapıldığında genel müzik eğitimi adını alır ve her çocuk bu eğitimden ayrıcalıksız yararlanır. Kişinin isteğiyle ve amatörce yapılırsa özengen, ve kişinin isteğinde profesyonel olarak yapıldığında mesleksi adını alır (Uçan, 1989: 9).

Toplumsal açıdan ele alındığında kültürel bir etkinlik olarak karşımıza çıkan müzik eğitimi, bireyi toplumsallaştırıp, bireyin müziksel veya diğer alanlardaki yeteneklerinin gelişiminde rol oynar. Bireyin ilişkilerinde davranışlar kazanmasına ve bu davranışları sergilemesine yardım eder (Uslu, 2010: 675). Sağlam temelli önemli bir eğitim alanı, etkili ve kullanışlı bir eğitim yöntemi olan müzik, ilköğretim de çocuk için önemlidir. (Uçan,1999: 8). Bu önemi sebebiyle müzik eğitiminin “düzenli, planlı ve yöntemli” biçimde gerçekleştirilmeye çalışılması gerekmektedir (Uçan, 1994: 63).

İnsan yaşamında bir eşi daha bulunmayan, duyguları düşünceleri ifade eden ve bu duyguların ateşli bir dizilimi olan şey müziktir (Lull, 2000: 11). Kısaca müzik, besteleme icra ve dinleme çalışmalarından oluşur (Mills,1991:3; Akt. Afacan, 2010: 35). Güzel sanatların en önemli dallarından biri olan müzik, daha çok ses ve işitme ile ilgili sanatsal bir eğitimidir (Uçan, 2005: 14).

Bu nedenle müzik eğitimi, müziğin sanat kısmının ve eğitim kısmının kuram ve uygulamaları ile bütünlük içindeki, disiplinlerarası bir yöntem bilimidir (Okatan, 2004:2).

Yapılan birçok çalışma Erken yaşta alınan müzik eğitiminin çocuklar üzerindeki etkisine bildirmekte ve müzik eğitiminin faydalarından bahsetmektedir. Araştırmalarda çocuğun yaratıcılığını geliştirdiği ve problemlere karşı çözüm üretmede diğer çocuklara göre farklı çözümler ürettiği tespit edilmiştir. Ayrıca müzikte hazırlık ve sunum aşamasında disiplin ögesini oldukça önem göstermektedir. Bu özelliği alışkanlık haline dönüştüren çocuklarda birçok farklı alanda bu disiplin ögesini kullanarak başarı düzeyinde büyük bir farklılığın olduğu çalışmalarca kanıtlanmıştır (Karakelle, 2007: 35).

Uçan ile aynı görüşü savunan Saydam'a göre müzik dersi, öğrencinin yeteneklerini keşfedip geliştirebileceği temel bir derstir. Bir çocuğun öğrenebileceği görgü kurallarını, ve kişiliğini geliştirebileceği önemli insani özellikleri kazanması açısından bu dersin çocuğun gelişiminde önemli katkıları vardır (Saydam R. 2003:75).

Psikolog Maria Spychiger'a göre, okulda diğer öğrencilere göre fazla müzik dersi gören çocukların dil gelişiminde ve dil öğrenmesinde önemi büyüktür. Spychiger'ın araştırmasına göre, yaşları 7 ve 15 arasında değişen çocukların yer aldığı 70 sınıfın yarısına, matematik ve dil derslerinden artan zamanlarda, haftanın 5 günü fazladan 45 dakika müzik eğitimi verilmiş, diğer yarı müzik derslerini haftada 1-2 saat almayı sürdürmüştür. 3 yılsonunda değerlendirilen veriler, fazladan müzik ders alan çocukların dil derslerinde daha başarılı olduklarını gösterirken, daha az müzik eğitimi alan kontrol gurubu çocuklarının matematik ve dil eğitimi başarıları ile fark oluşmadığı saptanmıştır (Edwards, 1998:18).

Müzik eğitiminin belirli bir düzen içerisinde belirli kişilere uygulanabilmesi için belirli kategorilere ayrılması gerekmektedir. Her yaş grubunun eğitim ve öğretim yöntemlerinde farklılaşma olması gibi müzik eğitimi yöntemleride ayrılan müzik eğitimi gruplarına göre yapılmaktadır. Uçan'a göre müzik eğitimi kategorileri "Genel Müzik Eğitimi", Özenen (Amatör) Müzik Eğitimi" ve Mesleki Müzik Eğitimi" olmak üzere 3 gruba ayrılmıştır (Uçan, 1997:31-33).

Genel Müzik Eğitimi: Bir insan için gerekli olan müzik eğitimini ortak olarak ve genel olarak sağlayan müzik eğitimidir. İlköğretimde zorunlu, ortaöğretimde ise seçmeli olarak okutulan müzik dersi ayırım yapmadan herkese aynı ve eşit bilgiyi sunar. Genel olarak okulöncesi dönemde anaokulu öğretmeni, ilköğretim I. devrede sınıf öğretmeni, ilköğretim II. - III. devrede ve ortaöğretimde müzik öğretmeni tarafından gerçekleştirilmektedir.

Özengen(amatör) Müzik Eğitimi: Müziğe ya da müzik aletlerini çalmaya amatörce ilgi duyan kişilere verilen, zorunluluk taşımayan müzik eğitimidir. Ülkemizde ilköğretim ve ortaöğretimde daha çok, eğitsel müzik kulüp çalışmaları, seçmeli ses ve çalgı toplulukları, seçmeli koro ve orkestra çalışmaları, seçmeli bireysel veya toplu müzik kursları, isteğe bağlı müzik etkinlikleri ve müzik yarışmaları yoluyla gerçekleştirilmektedir.

Mesleki Müzik Eğitimi: Müziği bir meslek olarak seçen ve belirli düzeyde müzik yeteneği olan kişi ve kişilere profesyonel kişilerce eğitim verilerek müziğin bilim tarafını ve müzik davranışları kazandıran müzik eğitimidir. Genellikle örgün eğitim kurumlarında ya da bu kurumlardakine benzer ortamlarda gerçekleştirilmektedir.

2.1.3 Metafor

Yunanca “metapherein” sözcüğünden gelen metafor kelimesi, “meta: değiştirmek” ve “pherein: taşımak” sözcüklerinin birleştirilmesiyle oluşmuştur (Levine, 2005). İngilizce bir kelime olan “metafor” (metaphor), bir çok dilde karşılık bulmuştur ancak hemen her dilde aynı anlama gelmektedir. Türk Dil Kurumu sözlüğünde metafor, bir kelimeyi veya kavramı kabul edilenin dışında başka anlamlara gelecek biçimde kullanma olarak tanımlanmıştır (TDK, 2009).

Metafor algı için kullanılan bir araçtır (Arnett, 1999; Aktaran: Cerit, 2008) Metaforlar genel olarak benzer bir alandan bilinmeyen bir alana bilgi transferini kapsamaktadır (Tsoukas, 1991, 570; Aktaran: Sosyal, Afacan. 2012). Bilindik bir fenomenin veya durumun özelliklerini aydınlatmak amacıyla kavramsal bir araç olarak benzer bir olay ve nesneyi kullanmayı kapsayan düşünce metaforiksel düşünce olarak tanımlanmıştır (Oxford v.d. 1998; Aktaran: Cerit, 2008)

Yalnızca mecaz anlamda değil aynı zamanda temel bir düşünce olgusunu oluşturan da metaforlardır (Martinez, Souleda ve Huber, 2001). Lakoff ve Johnson (2005) 'a göre metaforlar tarafından kavram belirlemede önemli bir parça olarak kabul edilen metaforların özünün bir olguyu başka bir olguya göre anlamak ve tecrübe etmek olduğu ifade edilmektedir.

Metaforların temel prensipleri, bilginin yakalanıp tanımlanması, kullanılan verinin tanımlanması, bilginin yorumlanıp, sunulması ve belirlenemeyen kavramların anlamlandırılması için yardımcı olmaktır. (Erdem ve Şatır, 2000). Metaforlar, durumları algılayış yolumuzu etkileyerek, gerçekleri yeniden gözden geçirmeyi ve tanımlamamızı teşvik etmek için kullanılmaktadır (Goldstein, 2005). Bu sayede düşünce ve bir görme biçimi olarak yeni bir bilgi edinilmesini ve öğrenilmesini kolaylaştırır (Morgan, 1998).

Metafor kullanmak karışık durumun açıklanması ve anlaşılması için yorum katan bir araç ve düzeni anlatmak için kullanılan somut ifade olarak düşünülebilir (Pipen, 2001). Metaforlar eğitimle ilgili algılarımızı genişletmek için başvurulan yaratıcı düşünme sonucu gerçekleşmektedir (Inbar, 1996).

Günümüz eğitimcilerinin dikkatini oldukça yoğun bir şekilde cezbeden metafor olgusu, insanların kendi dünyalarını anlamalarına ve yapılandırmalarına yönelik bir haritalama ve modelleme mekanizmasıdır (Arslan, Bayrakçı, 2006: 103) Metaforlar (benzetmeler, eğretilemeler, istiareler, mecazlar) bireylerin kişisel düşüncelerine anlam vererek, aynı zamanda, "tecrübelerin dili" olarak da tanımlanmaktadır (Miller, 1987. Akt: Saban, 2008). Bu yönüyle metaforlar, bir nevi hayatımızın her alanine aydınlatmaktadır (Saban, 2008).

İki değişik nesne veya kavramı birbirine bağlayan ve dilsel bir araç olarak kullanılan, bir yaşantı alanından diğerine bir geçişi karşılaştıran metaforlar Uğur'a (2003) göre, iki temel öğeyle yapılan benzetmenin bir öğesi kaldırıldığında benzerlik düşüncesine dayalı oluşturulan anlama olarak belirtilmiştir.

Metafor teknik bakımdan ele alındığında birkaç ögeden meydana gelmektedir. Bunlardan biri açıklanmak istenen bir durum ya da olgu ki bu soyut olan kısım, ikincisi ise açıklamak için kullanılan daha somut bir olgudur. Bunlardan ilkinde benzeyen, ikincisine ise benzetilen kavram olarak açıklanmıştır. Metafor hem dilsel hem de zihinsel bir işlemdir. İnsan zihninin en çok gerçekleştirdiği etkinliklerden birisi örnek vermektir. Bu süreçte metaforun bir araç olduğu unutulmamalıdır (Sezer, 2003).

Beyin verimini artıracak bir araç kullanmak istendiğinde metaforlardan yararlanabilir. Çünkü metafor mümkün olmayan bağları bile birbirine bağlar. Bir düşüncenin diğer bir düşünceyle yer değiştirmesine olanak verir.

Karmaşık olan yapıların zihinde daha kolay bir şekilde anlaşılmasına yardımcı olur (Heidorn, 2001; Aktaran: Soydemir, 2011) Metaforlar kavramların ardındaki benzerliği ortaya çıkarır (Sten, 2002; Aktaran: Töremen, Döş, 2009).

Aksan'a (1998) göre iki kavram arasındaki bağ ortaya çıkıyorsa bu anlatımı güçlendirmek içindir ve burada metafor kullanılıyor demektir. Kavramlar arasındaki benzerlik az bile olsa bir kavramı tanıyan olmak diğer hakkında bilgi sağlayacaktır.

Kalyoncu'ya (2012) göre, sanat eğitiminin önemi, metaforların etkin olduğu, öğrencilerin iletişim becerilerinin geliştiği, kavram ve terimleri daha kolay öğrenebildiği, sosyalleşerek duygu ve düşüncelerini daha iyi ifade edebildiği bir eğitimle mümkün olabilir.

Yukarıdaki tanımlardan da anlaşılacağı üzere metaforlar kavramların diğer özelliklerini akla getirir ve yeni özelliği iyi bilinen özellikle eşleştirerek benzetmeler yapar. Bu sayede anlaşılması zor durum ve kavramların anlaşılmasını kolaylaştırır. (Geçit ve Gencer, 2011). Metaforlar aynı zamanda kişinin algılama biçimlerini göstermektedir (Girmen, 2007). Metafor bireyin yaşadığı alanları, nesnelere, nasıl görüp ; farklı mecazlar yoluyla açıklamaya çalıştığı araçtır (Cerit, 2008).

Metafor, bir yandan öğrenilen bilgileri zihinde saklayıp hatırlamamıza yardımcı olurken bir yandan da bilinmeyen öğretilmesinde yardımcı olan bir tekniktir. Bu sayede öğrenciler önceden öğrenilen ve yeni öğrenilecek bilgiyi birbirine eşleştirir. (Arslan, Bayrakçı, 2006).

Metaforlar (mecazlar) insanın hayatı anlamasının ve deneyime anlam kazandırmasının araçları olarak “bilmeye” de olanak sağladığı, anlamsız gibi görünen herkes tarafından kabul edilen gerçeklikten belirli yorumlar yoluyla anlamlar çıkarmasını sağlamaktadır (Yıldırım, Şimşek, 2008: 207-208). Metaforlar eğitimde planlama, program geliştirme, teşvik etme, yaratıcı ve eleştirel düşünceyi geliştirmede kullanılır (Vadeboncoeur, Torres, 2003). Karmaşık kavram ve olguların açıklanmasında öncelikle tercih edilen araç metafordur (Semerci, 2007).

Eğer bir resim 1000 kelimeye bedelse, bir metafor da 1000 resme bedeldir. Çünkü, bir resim durağan bir imge sunarken, metafor düşünmek için zihinsel bir çerçeve sunmaktadır (Shuell, 1990, s. 102; Aktaran: Saban, 2008)

Öğrencinin metaforu oluştururken, en az üç olgunun varolması gerekmektedir. (Forceville, 2002) (1) metaforun konusu (örneğin, “Müzik bir çiçek gibidir.” cümlesindeki “Müzik” sözcüğü), (2) metaforun kaynağı (örneğin, “Müzik bir çiçek gibidir.” cümlesindeki “çiçek” kavramı) ve (3) metaforun kendisinden metaforun konusuna benzetilmesi düşünülen özellikler (örneğin, “Müzik bir çiçek gibidir. Çünkü müzik içinde birçok alan ve farklı çalgılar vardır. Aynı farklı çiçek türlerinin farklı renklerde olması ve...”).

Dilin iğneli kullanımı, gerçek kullanımından daha farklıdır, fakat bu gerçek kullanımından daha kapalı bir anlama dayalı, daha az pratik ve doğruluk ve yanlışlıktan daha bağımsız olduğu anlamına gelmez (Goodman, 2003, 71; Aktaran: Öztürk, 2007)

Metafor söyleminin gelişimi iki farklı anlamda gerçekleşebilir: Bir konu bir diğerini ya benzer olduğu yönden takip eder. Bir benzerlik açısından kullanılacak en uygun terim metaforik yoldur (Jacobson, 2003; 76).

Metafor, benzerlikleri görmemizi sağlarken, farklı yönleri göz ardı etmeye davet eder. Metafor, güçlü anlatımlar oluşturup hayal gücünü genişletir, fakat çarpıtma tehlikesi de vardır (Morgan, 1998; 15). Ancak, mecazlı söyleyişin genişleyen sınırlarında bize yardımcı olur (Quine, 2003; 75; Aktaran Öztürk, 2007)

Şemalar gibi minyatür modellere benzeyen metaforlar bu özellikleri sayesinde güçlü sayılmaktadır. Düşüncelerin düzenlenmesinde, gözle görülemeyen unsurların açığa çıkarılıp haritalarının yaratılmasında metaforlar önemli bir rol oynarlar. Yönetim alanında yaratıcı olmak için metaforlar gereklidir (Hurst, 2000; Aktaran: Ertan, 2011) Metaforlar bilinenden bilinmeyene doğru örgütü açıklamaya çalışırken transferine yardımcı olmaktadır. Bu transfer ile karışık ve soyut olan düşüncüyü yeni görüş açısından görmeye olanak sağlamaktadır (Balci, 1993). Metaforlar canlandırmanın özgür olduğu sembolik biçim ve gerçeğin alternatif biçimde kavramlarla anlatılmasıdır. Metaforlar, herhangi bir şeyi, bir şeye benzeterek ifade etme biçimidir (Erdem ve Şatır, 2000). Nietzsche' ye (1968) göre metafor oluşturma eğilimi güç elde etmek amacıyla kategorilendirme, sınıflandırma ve ilişki kurma süreçleriyle ilgilidir (Aktaran: Bates, 2001). Kısacası metaforlar olgulara değişik bir bakış açısı kazandırmaktadır (Martinez, Sauleda & Huber, 2001; Aktaran: Ertan, 2011).

Mish'e göre metafor kelimelerin aralarında benzerlik olan başka bir kelime ya da kelime grubunun yerine kullanıldığı konuşma figürüdür (Aktaran: Ertan, 2011,28). Metaforlar dili süsleyen figürler olarak görülmüş ancak son dönemlerde ruhbilimciler ve dilciler onu farklı tanımlamıştır. Örneğin, metaforu Kramsch "birbiriyle uyumsuz iki kaynağın aktarımı"; Ortony ve Fainsilber "iletişim için önemli bir araç" olarak görmüştür Metaforların önemli bir özelliği de insanın zihinsel sürecine yardım etmesidir (Nikitina, Furuoka, 2008: 194).

Bir varlığın başka varlık olarak ifade edilmesi benzetişim, benzeşme, andırış, andırma anlamına gelir (Sönmez, 1993). Metaforlar, yeni bilgi ile eski bilginin benzeyen yönlerinin bularak ilişkiler kurulmasını sağlar ve eski bilgiden aldığı yardımla yeni bilginin somut olarak açıklanmasına yardım ederler (Senemoğlu, 2005: 564). Metaforlar, özünde bireylerin zihinsel yapısını şekillendirilmesinde kolaylıkla kullanılabilir. Bu şekillendirmeler bireylerin hayatını etkilediğinden dolayı oldukça önemlidir (Collins, Green, 1990). Bunun yanında metaforlar önceden yaşanan deneyimleri açığa çıkarmada (Zhao, Coombs ve Zhou, 2010) ve kültürden etkilenmede (Adler, 2008) gayet başarılıdır.

1980 yılında ilk kez gerçekleştirilen ‘Metafors We Live By’ adlı çalışmada Lakoff ve Johnson adı geçen metaphorlara bilişsel ve dilsel bir bakış açısı yüklenmiştir ve kalıplaşan metafor bakış açısına karşı çıkmışlardır. Lakoff ve Johnson yerleşmiş, köklü kalıp metafor bakış açısına karşı çıkmıştır. Buna göre; (1) metafor kelimelerin değil, kavramların özelliğidir; (2) metaforun işlevi sadece sanatsal veya estetik amaçlar değil, belli kavramları daha iyi anlamadır; (3) metaforlar bazen benzerlikler üzerine kurulmayabilir; (4) metafor sadece özel yeteneği olan insanlar tarafından değil, günlük hayatta sıradan insanlar tarafından da rahatlıkla kullanılabilir; (5) memnun edici dilsel süslemeler çok fazla olmasa da metafor, insanların düşünme ve muhakeme etme oluşumudur (Günay, Beşkardeş, 2007;39).

De Guerrero ve Villamil (2001)’e göre metafora yönelik yapılan çalışmalar üç önemli alanda araç olarak kullanılmaktadır. Bunlar; (1) Dil öğretimi, (2) yeteneklerin keşfedilmesi ve (3) eğitimcilerde bilincin yansımada.

Eğitimin en önemli iki ilkesi somuttan soyuta ve bilinenden bilinmeyene gitmektir (Johnson, 1987). Metaforlarda, bilinen, görülen gerçeklik, bilinmeyen, görülmeyen ve ruhsal gerçekliğin tanımlanmasında soyut ilkeleri somut örneklerle açıklar. Bir insanın bir düşünceyi anlamasından, diğer bir düşünceyi anlamasına geçişinde sınırlı kelime hazinesi, karşılaştırmaların kullanılmasını gerektirmektedir. Bu sırada metaforlar, eğitimsel uğraşlarda nelerin olduğunun anlamlandırılmasında bu kategorilerdeki anlamaları meydana getirmekte ve yeniden yapılandırılmasına yardımcı olabilmektedir (Aktaran: Çelikten, 2006; 276).

Metaforik algılar, bireylerin açıklayamadıkları bazı durumları, günlük yaşamlarında kullandıkları bazı çağrışım yapan unsurları açıklamaları ve böylece fikirlerinin ortaya çıkması açısından önem taşımaktadır. Bilindiği gibi metafor, bir kavramı başka bir kavrama benzeterek anlatma çabasıdır. Yani bir kavram diğer bir kavramdan iyi biliniyorsa diğeri anlatmak daha kolaydır (Tamimi, 2005: 30). Metaforlar estetik olarak sadece edebiyat alanında kullanılmamakta; aynı zamanda eğitim alanında da kullanılmaktadır (Botha, 2009: 431; Aktaran Güvendir, Özkan, 2016) Metaforların çağrışımlardan yararlanma yönünün edebiyatla ilgili olduğu kadar açıklayıcı bir rolünün de olduğu bilinmektedir (Thagard, Beam, 2004: 513).

Metafor bir kavram olarak düşünülmemelidir. Kavrama dair bir benzetim, bir sembol olarak düşünülmemelidir (Yob, 2003). Buna bağlı olarak metaforlar bireyin bilgileri arasındaki benzerliklerin ifadesidir (Senemoğlu, 2007). Önemli bir very toplama tekniği olan metaforlar aynı zamanda duygusal bağlamda sezgilerin gelişimi için büyük rol oynamaktadır. (Taşdemir, Taşdemir, 2011; Aktaran: Gültekin, 2013)

Metafor, hayal gücüne dayalı olarak, bir nesnenin özelliklerini başka bir nesneye yükleyerek tanımlamaktır. (Holman, 1985). Miles ve Huberman'a (1994) göre metafor, iki nesne veya durum arasındaki farkların gözardı edilerek, benzeyen yönleri açısından karşılaştırmayı sağlayan mecaz olarak görülebilir. Vasnidou ve Ortony (1990)'a göre de metafor, farklı deneyim anlamı içerisindeki deneyimleri somutlaştırmada ve yeni olguların ya da tanımlanamamış olguların adlandırılmasını açıklamak adına kurulan benzetmeler şeklinde tanımlanmaktadır (Aktaran: Güven ve Güven 2009).

Tanımların özelliklerinden yola çıkarak metaforlar, kavramların belirlenmesinde zihinsel süreçleri düzenlemek adına günlük hayatımızda da bilinçli ya da bilinçsiz olarak sıklıkla kullandığımız, benzetmeler aracılığıyla anlamlandırma ve somutlaştırma araçları olarak tanımlanabilir. Bu anlamda oluşturulan metaforlar bireylerin yaşadığı deneyimlerini yansıtmada ve algılarını belirlemede bir araç olarak kullanılabilir.

Metaforlar, eğitim bilimleri alanında tanımların analizinde, yaşanmışlık yoluyla anlaşılır duruma getirilmesinde, tecrübelerin aktarılmasında, duygu ve düşüncelerin paylaşılmasında, bir nesneye, kavrama ya da olguya ilişkin algıların belirlenmesinde kullanılmaktadır. Bu görüşle son yıllarda yapılan çalışmalara ilişkin görüşleri metaforlar yoluyla tespit etmeyi amaçlayan çalışmaların sayısı, uluslararası literatürde (Botha, 2009; Jensen, 2006; Thomas, Beauchamp, 2011; Visser-Wijnveen, Van Driel, Van der Rijst, Verloop, Visser, 2012) olduğu gibi ulusal literatürde de (Aydın , Pehlivan, 2010; Boyacı, 2009; Cerit, 2008; Saban, 2009; Ünal, Yıldırım ve Çelik, 2010) gibi oldukça fazladır.

Ancak; araştırmacıların, eğitim bilimlerine yönelik metaforik görüşleri tespit etme araştırmalarının sayısı oldukça sınırlıdır (Örten ve Erginer, 2010; Semerci, 2010). Benzetme sanatından ortaya çıkan ve bir edebî sanat olarak değerlendirilen metafor, benzeyen ve benzetilen arasındaki ilişkiyle ve en güçlü kavramın ortaya çıkışıyla kurulur. Metaforlar gruplandığında dört tip metafordan söz edilebilir:

1. Somutlayıcı Eğretileme (Concretive Metaphor): Soyut bir kavrama somut anlam verilerek oluşturulur.
2. Canlılaşmış Eğretileme (Animistic Metaphor): Bir nesneye insan ve hayvana ait nitelikler verilerek kurulur.
3. İnsanlaşmış Eğretileme (Humanising Metaphor): Varlıklara insana ait özelliklerin verilmesiyle kurulur.
4. Girişik Eğretileme (Synaesthetic Metaphor): Diğer üç eğretilemenin birbiriyle kaynaşmış biçimidir. Varlıklara verilen niteliklerde üç eğretileme iç içe geçmiş biçimdedir (Özünü, 2001: 49-50).

Son yıllarda metaforlarla ilgili çalışmalarda bir artış gözlenmiştir. Ancak metaforlar her zamankinden daha çok dil ve iletişimin tanınmasını amaç edinen çerçeveler ile bağlantılıdır (Gibbs, 2008).

2.2 İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.2.1. Müzik ve Metafor Analizi

- Aydıner ve Uygun (2015), “Öğretmen Adaylarının Geleneksel Müzik Türlerine İlişkin Algılarının Metaforlar Aracılığıyla İncelenmesi” başlıklı çalışmasında Öğretmen adaylarının Türk Halk Müziği ve Geleneksel Türk Sanat Müziğine ilişkin algılarının metaforlar aracılığıyla belirlenmesi hedeflenmiştir. Çalışmada öğretmen adaylarının oluşturduğu metaforlara göre Türk Halk Müziğine ilişkin 12 farklı metafor kategorisi, Geleneksel Türk Sanat Müziğine ilişkin 13 farklı metafor kategorisi oluşturulmuştur. Türk Halk Müziğinin kültürel, sürekliliği sağlayan yanı ön plana çıkarken Geleneksel Türk Sanat Müziğinin rahatlatıcı, geçmişi hatırlatan, sanatsal yanı ortaya çıkmıştır.
- Sözbir ve Çamlıbel Çakmak (2016), ‘Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının ‘Müzik’ Kavramına İlişkin Metaforik Algıları’ başlıklı bu çalışmada Abant İzzet Baysal Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı 3. ve 4. sınıf öğretmen adayları 58 metafor oluşturmuş ve bu metaforlar 11 kategori altında toplanmıştır. Öğretmen adaylarına göre müzik kavramı aşka, ilaca, dosta, masala ve bir çok nesne ve duyguya benzetilmiştir.
- Babacan (2014), “AGSL Öğrencilerinin Müzik Kavramına İlişkin Algıları: Metafor Analizi” başlıklı çalışmada. Konya Çimento Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik programında 124 öğrenciye uygulanmış ancak 24 öğrencinin cevapları metafora uygun olmadığı için 99 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Bu katılım sonucunda 9 farklı kategori oluşturulmuştur. 52 metafor üretilmiş ve 35 metafor yalnızca bir öğrenci tarafından üretilmiştir. AGSL öğrencilerine göre müzik dersi genel olarak hayata, suya, ağrı kesiciye, benzetilmiştir.

- Umuzdaş ve Umuzdaş (2013), “Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Algılarının Metaforlar Yoluyla Belirlenmesi” başlıklı bu çalışmada Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı programındaki 2. Sınıf öğrencileriyle çalışılmış ve 35 öğrencinin eksik veya hatalı doldurduğu form nedeniyle 162 öğrenciden alınan verilere göre çalışma sürdürülmüştür. Müzik dersine ilişkin 59 adet metafor üretilmiş ve 18 temaya ayrılmıştır. Belirlenen temalara göre %98.3’ün olumlu temalar olması sebebiyle öğrencilerin bu derse olumlu bilişsel ve duyuşsal kazanımlar olarak algıladıkları saptanmıştır.

2.2.2. Alan Dışı Araştırmalar

- Cerit (2008), “Öğretmen Kavramı İle İlgili Metaforlara İlişkin Öğrencii Öğretmen Ve Yönetici Görüşleri” başlıklı çalışmada 2004-2005 eğitim ve öğretim yılında Bolu Merkez ilçeye dahil 19 ilköğretim okulunun beşinci sınıf düzeyindeki 600 öğrenci, 203 öğretmen ve 51 yönetici oluşturmuştur. Öğretmen kavramına ilişkin metaforların tercihleri frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma kullanılarak belirlenmiştir. Katılımcıların cinsiyetlerine göre görüşleri arasındaki farklılık t-testi, öğretmen ve yöneticilerin kıdemleri ve eğitim durumlarına göre görüşleri arasında farklılık ise tek yönlü varyans analizi ile test edilmiştir. Çalışmada elde edilen sonuçlara göre; Öğretmenin bilgi kaynağı ve dağıtıcısı, anne/baba, arkadaş, rehber ve çevresini aydınlatan kişi olduğu metaforları kabul edilirken, öğretmenin bahçıvan, otoriter kişi, bakıcı, gardiyan, yıkıcı ve zarar verici kişi olduğu metaforları ise tercih edilmemiştir. Öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin görüşleri arasında cinsiyete göre farklılık bulunmamıştır. Öğretmen ve yöneticilerin eğitim durumlarına ve mesleki kıdemlerine göre farklılık ortaya çıkmamıştır. Öğrenciler ile öğretmen ve yöneticilerin konuyla ilgili görüşleri arasında ise anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir.

- Akkaya (2012) “Ortaöğretim öğrenci ve öğretmenlerinin okul ve ideal okul algılarının metafor yoluyla analizi” başlıklı çalışmada Ankara’ya bağlı 6 ortaöğretim kurumundaki 576 öğrenci ve 55 öğretmenin Okul’u herhangi bir canlı, nesne veya tarihsel bir kimliğe benzetmeleri istenmiştir. Cümle niçin sorusuyla pekiştirilerek katılımcıların neden benzetmiş oldukları anlaşılacak istenmiştir. Araştırmanın bulgularına göre katılımcılar okulu gelişimi engelleyen, itaat zorunluluğu olan ve bu sebeple terk edilmesi gereken bir yer olarak görmüşlerdir. Bu olumsuz görüşlerini, okulu hapisaneyeye vb. metaforlara benzeterek belirtmişlerdir. Ancak bazı katılımcılar ev, aile gibi metaforlar kullanarak okulun yaşanacak bir yer olduğunda söylemişlerdir. Olumsuz metafor üreten kişilerin orta ve üsty ekonomik düzeyde kişiler olduğu ise araştırmanın önemli sonuçlarından bir başkasıdır.
- Aktürk, Çelik ve Eren (2014), “Ortaokul öğrencilerinin facebook algısı” başlıklı bu çalışmada ortaokulda öğrenim gören 144 öğrenciden alınan metaforların 71 adedi mantıksal bir benzetme yapamadığı için ya da metafor alanine girmediği için geriye kalan 73 kağıt değerlendirmeye alınmıştır. Veriler 5 kategoride toplanmış ve 37 farklı metafor üretilmiştir. Araştırmanın bulgularına göre öğrencilerin facebook hakkında hem olumlu hem olumsuz düşüncelere sahip olduğu ortaya çıkarılmıştır. Kimi öğrenciler bağımlılık yapıcı, kötülük kaynağı olarak görürken, kimileri ise yararlı olduğunu, gerçek hayatın bir parçası olduğunu belirten metaforlar üretmişlerdir.

- Saban (2009), “Öğretmen Adaylarının Öğrenci Kavramına İlişkin Sahip Oldukları Zihinsel İmgeler” başlıklı çalışmada, 2847 öğretmen adayının öğrenci kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeleri incelenmek amacıyla, “Öğrenci . . . gibidir; çünkü . . .” cümlesinin tamamlanması istenmiştir. Veriler, nitel (içerik analizi) ve nicel (ki-kare) veri çözümleme teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışmanın bulgularında, öğretmen adayları öğrenci kavramına ilişkin toplam 156 adet geçerli metafor üretmiştir. Bu metaforlar ortak özellikleri ile 11 farklı kavramsal kategori altında toplanmıştır. Kavramsal kategoriler öğretmen adaylarının program türü, cinsiyeti ve sınıf düzeyi bakımından önemli derecede farklılık göstermiş ve metaforların öğretmen adaylarının belli eğitimsel olgulara ilişkin sahip oldukları kişisel algılarını anlamada güçlü bir araştırma aracı olarak kullanılabildiği belirlenmiştir.
- Öztürk (2007), “Sosyal Bilgiler Sınıf ve Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Coğrafya Kavramına Yönelik Metafor Durumları” başlıklı bu çalışmada 2006 - 2007 eğitim ve öğretim yılı Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı’ndan 69 kız ve 62 erkek, Fen Bilgisi Öğretmenliği Anabilim Dalı’ndan 53 kız ve 62 erkek ve Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı’ndan 54 kız ve 57 erkek olmak üzere toplam 357 son sınıf öğrencisi katılmıştır. Araştırmanın verileri öğrencilerin “Coğrafyagibidir, çünkü.....” cümlesini tamamlattırılarak elde edilmiştir. Toplanan veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilip yorumlanmıştır. Araştırmanın sonucunda araştırmaya katılan öğretmen adaylarının % 33’ü “coğrafya”yı “yaşam kaynağı – yaşamın kendisi olarak”, % 23.2’ si “yaşam alanı olarak”, % 8.1’i “yol buldurucu- yönlendirici olarak” ve % 7.5’i “farklı branşları barındırıcı olarak” algıladığı görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %56’sı coğrafyayı yaşamın kendisi ile ilişkilendirmektedir.

- Akkaya (2011) “İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Konuşma Kavramına İlişkin Algıları” başlıklı çalışmada, ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin “konuşma” kavramına ilişkin sahip oldukları algıları metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmaktır. Araştırmanın çalışma grubunu, Elazığ ili Şehit Piyade Binbaşı Zafer Kılıç İlköğretim Okulu ile Kanuni Sultan Süleyman İlköğretim Okulu’nda öğrenim gören 83 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri her öğrencinin “Konuşma... gibidir; çünkü...” cümlesini tamamlamasıyla elde edilmiştir. Verilerin analiz edilmesinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, araştırmaya katılan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun (%96,4) konuşmayla ilgili olumlu metaforlar geliştirdiği %3,6’sının ise olumsuz metaforlar geliştirdiği tespit edilmiştir.

Genel olarak hem müzik alanında hem alan dışı metafor çalışmaları incelendiğinde metaforların, kişilerin bir nesneye ya da olaya, olguya karşı benzettikleri düşünceleri ortaya çıkardığı görülmektedir. Hatta metafor analizi yöntemi kişinin kendisinin bile tam olarak bilmediği fikirlerini açığa çıkarmaktadır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde araştırmada bulunan problem ve alt problemlerin analiz edilmesinde kullanılan yöntem, araştırma modeli, evren, örneklem, verilerin analiz edilip sonuçlanması ve bu sonuçlara ait bulgular ele alınmıştır.

3.1. Araştırma Modeli

Çalışma Malatya ili Battalgazi İlçesinde random yöntemiyle seçilen okullardaki ortaokul öğrencilerinden oluşan öğrencilerin ürettikleri metaforların analiz edilip, kategorilendirilip, yüzdeliğe ayrılması, öğrencilerin müzik dersini anlayıp, neye benzettiklerinin anlaşılabilmesi için nitel araştırma yöntemlerinden betimsel araştırma yöntemi ile oluşturulmuştur. “Kaynak Tarama” ile literatür oluşturulmuş ve veriler “Döküman Analizi” kullanılarak incelenmiştir. Çalışmada, çok sayıda elemanlardan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleri (Karasar 1994:79) olan, “Genel Tarama” modeli kullanılmıştır. Genel tarama modeli ile elde edilen metafor verileri karşılaştırılarak metaforların hangi kategorilerle gruplandığı belirlenmiştir. Aynı zamanda bu kategorilerin hangi farklılıklara yol açtığı belirlenmeye çalışılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini ortaokul öğrencileri, örneklemi ise Malatya İli Battalgazi İlçesinde yer alan ortaokulun 5., 6., 7., ve 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Random yöntemiyle seçilmiş 3 ortaokulun özellikleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 1. “Çalışmaya Katkıda Bulunan Okulların Teknik Bilgileri”

Çalışmaya Katkıda Bulunan Okulların Teknik Bilgileri

Okulun Adı	Öğretmen Sayısı	Sınıf Sayısı	Öğrenci Sayısı	Müzik Sınıfı	Kütüphane	Fen Laboratuvarı	İl Merkezine Uzaklık	Yakınında Bulunan Kurum veya Kuruluş
Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu	13	8	159	-	1	1	9,5 km	Evliyaoğlu Camii
Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu	15	8	198	-	-	-	13,2 km	Kaldırım Mezarlığı
Orduzu Küme Evleri Ortaokulu	9	4	90	-	1	1	8.2 km	-

(<http://haniminciftligifatihortaokulu.meb.k12.tr>,

<http://755559.meb.k12.tr>,

<http://orduzukumeevleriortaokulu.meb.k12.tr>.)

- Okullar çevresel faktörlerin farklılık gösterdiği alanlarda yer almaktadır.
- Öğrenci sayısı ve sınıfı en az olan okul Orduzu Küme Evleri Ortaokuludur.
- Sınıf sayısı sekiz olarak öğrenci sayısı en fazla okul Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokuludur.
- Okullardan Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu’nda Kütüphane ve Fen Laboratuvarı bulunurken Müzik sınıfı bulunmamaktadır.
- Okullardan Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu –eski adı ile Orduzu Ata Ortaokulu- ‘nda herhangi bir özel donanımlı sını ve kütüphane bulunmamaktadır.
- Orduzu Küme Evleri Ortaokulu’nda Kütüphane ve Fen Laboratuvarı bulunurken Müzik Sınıfı bulunmamaktadır.
- Tüm okullarda da öğrenci velilerinin çoğu çiftçilik ile uğraşmaktadır.
- Okullarda taşınmalı öğrenci bulunduğu gibi okul nüfusunun çoğu okul yakınında oturan öğrencilerden oluşmaktadır.
- Evi okula yakın olan öğrencilerin çoğu okula yürüyerek gitmektedir.
- Öğretmenlerin bir çoğu özel taşıtıyla gelmekteyken okulların tümünde okula yakın otobüs durağı mevcuttur.
- Fiziksel açıdan ilgili üç okul da yeni inşa edilmiş ve belediyelere bağlı yapı denetim kurulu tarafından denetlenen sağlam yapılardır.
- Okulların çevresel konumlarında tabloda da belirtildiği gibi “camii”, “mezarlık” gibi kurumlar mevcuttur.
- Battalgazi ilçesinde yer alan okullar Malatya Battalgazi İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü’ne bağlı olarak çalışmaktadır.

Yukarıda belirtilen sayısal bilgiler www.meb.gov.tr internet adresi üzerinden elde edilmiştir. Diğer deneyim bilgileri 1 yıllık gözlem sonucu tespit edilmiştir.

3.4. Verilerin Analizi

Çalışmada kullanılan analiz yöntemi belirlenen şu maddelerle sıralanmıştır:

1. Metaforların belirlenmesi,
2. Metaforların sınıflandırılması,
3. Kategori geliştirme,
4. Yüzdellik ve Frekans hesaplama.

Metafor analizine yönelik işlemlerin gerçekleştirilmesi sürecinde öncelikle ilgili literatürdeki araştırmalar irdelenmiş ve bunun sonucunda analiz işlemlerinin yukarıdaki sınıflandırmada olduğu gibi dört başlıkta uygulanmasında karar kılınmıştır (Öztürk, 2007; Cerit, 2008; Saban, 2009; Akkaya, 2011).

Metaforların belirlenmesi: Bu aşamada, öncelikle farklı gruba uygulanan metaforlar ayrıştırılmış ve katılımcıların belirttikleri metafor cümleleri alfabetik bir düzende sıralanmıştır. Veri girişi sırasında boş bırakılan formlar, metafor belirtilse dahi açıklama yapılmayan formlar veya açıklamada savunduğu metaforu belirtemeyen formlar elenmiştir. Bu nedenlerle toplam 38 form araştırma kapsamı dışında bırakılmıştır. Daha sonra metaforlar tekrar alfabetik sıralanarak kontrol edilmiş ve katılımcıların doldurduğu formlarda 213 adet geçerli metafor örneği tespit edilmiştir.

Metaforun Sınıflandırılması: Bu aşamada, katılımcıların doldurduğu ve incelemelerle geçerli kabul edilen formlar sınıflara ayrıştırılarak aynı grupta toplanabilecek şekilde ayrıştırılmış ve belirli başlıklarda toplanmıştır.

- Metaforlar; 5., 6., 7., ve 8. sınıflara göre kategorileştirilmiş ve sınıflandırılmıştır.
- Metaforlar, her okulun kendi içinde değerlendirilerek kategorileştirilmiş ve sınıflandırılmıştır.
- Metaforlar cinsiyet ve yaşa göre kategorileştirilmiş göre sınıflandırılmıştır.

Bu aşama ile birlikte uygulanan metafor analizi ile toplam 251 katılımcıdan 170 farklı metafor örneği 21 kategoride toplanmıştır.

Kategori Geliştirme: Bu aşamada, geçerli kabul edilen metaforların oluşturduğu sınıflandırmalarla “Müzik Dersi” hakkında katılımcıların ürettiği metaforlar maddelere dönüştürülerek 20 adet “Müzik Dersi” hakkında temel madde üretilmiştir.

Yüzdellik ve Frekans Hesaplama: Bu aşamada ise, katılımcıların doldurduğu formlarla kaç metaforun geçerli olduğu, kaç sınıflandırma yapıldığı, hangi kategoride kaç öğrenci olduğu, cinsiyet farkı, sınıf farkı, okul ve çevresel faktörler vb. değişkenler ve çalışmaya ilişkin analiz verileri “SPSS 21” paket programı,“ MacOS Sierra 10.12.5” sürümünde yer alan “Numbers” uygulaması ile SPSS verileri tablolaştırılmış, grafikler üretilmiş ve verilere ilişkin yüzde değerleri tespit edilerek çalışmada yer verilmiştir.

Yapılan analiz yöntemi ile birlikte incelenen metafor dağılımları okul değişkeni, cinsiyet değişkeni, üretilen metaforlar ile bir araya getirilmiş kategoriler ve sınıf düzeyleri arasındaki ilişkilerin tespit edilmesi için qi-kare testi kullanılmıştır. Fakat 5’ten küçük hücre sayısının %20’yi aştığı durumlarda grupların mantıklı bir biçimde birleştirilmesi ile yapılan Pearson Chi-Square testi sonrasında durumun giderilmemesi ve anlamlı farklılığın çıkmaması sebebiyle ilgili durumlarda yalnızca çapraz tablo yorumlarına yer verilmiştir. (Zahal, 2014:74-75)

BÖLÜM IV

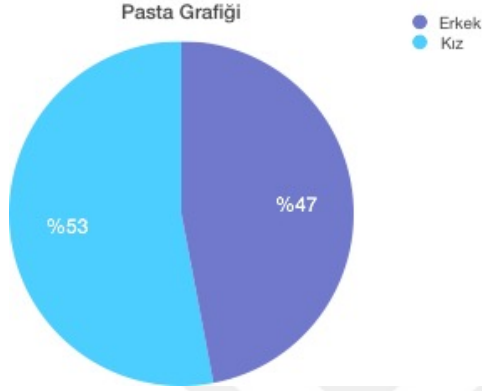
BULGULAR VE YORUM

Bulgular ve yorum bölümünde, çalışmanın sınırlılıkları kapsamı içinde yer alan veriler önceden belirlenmiş problem durumu ve alt problemlere dayalı olarak bazı değişkenlere göre tespit edilmiş ve sunulmuştur.

İlgili alt problemlerde yer alan sorular başlıklar halinde sıralanmış ve veriler bu sıralamaya göre planlanmıştır.

4.1. Çalışmada Battalgazi İlçesinde Yer Alan Okulların Cinsiyet Değişkenine Göre Dağılımı

Tablo 2 Cinsiyetiniz nedir?

Grafik 1.

Tablo 3 Cinsiyetiniz Nedir? Frekans/Yüzde Değerleri

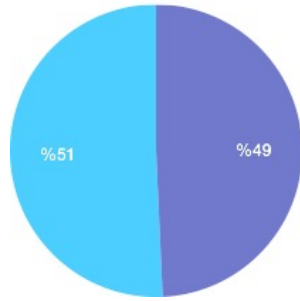
	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
N	Erkek	118	47,0	47,0
	Kız	133	53,0	100,0
	Toplam	251	100,0	100,0

Tablo 3'e göre çalışmada yer alan 251 öğrencilerin 118'i erkek iken 133'ü kız bu verilerin ışığında yüzdelerine göre çalışmaya katılan öğrencilerin %47'si erkek, %53'ü kız olarak tespit edilmiştir.

Tablo 4 Okulunuzun Adı Nedir? * Cinsiyetiniz Nedir? Çapraz Tablo Analizi

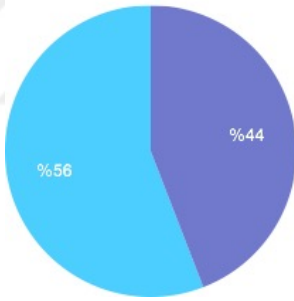
		Cinsiyetiniz Nedir?		Total
		Erkek	Kız	
Okulunuzun Adı Nedir?	Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu	34	35	69
	Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu	30	38	68
	Orduzu Küme Evleri Ortaokulu	54	60	114
Toplam		118	133	251

Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu

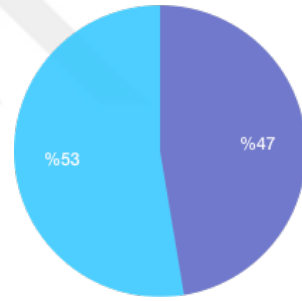
Grafik 4.

Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu

Grafik 3.

Orduzu Küme Evleri Ortaokulu

Grafik 2.

Tablo 4'e göre "Okulunuzun adı nedir?" ve "Cinsiyetiniz nedir?" değişkenlerine "Pearson Chi-Square" testi uygulanmıştır. Bu teste göre çalışmaya katılan Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu'nda 34 Erkek 35 Kız öğrenci, Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu'nda 30 Erkek 38 Kız öğrenci, Orduzu Küme Evleri Ortaokulu'nda ise 54 Erkek 60 Kız öğrenci mevcuttur.

"Pearson Chi-Square testinin " ,828" değerlik sonucu ve alt dilimin toplamda %20'lik değer in altında olması nedeni ile okulların cinsiyet değişkeninde anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

4.2 Çalışmada Battalgazi İlçesinde Kullanılan Metaforların Dağılımı

Tablo 5 Öğrencilerin Müzik Dersi İçin Oluşturduğu Metaforlar

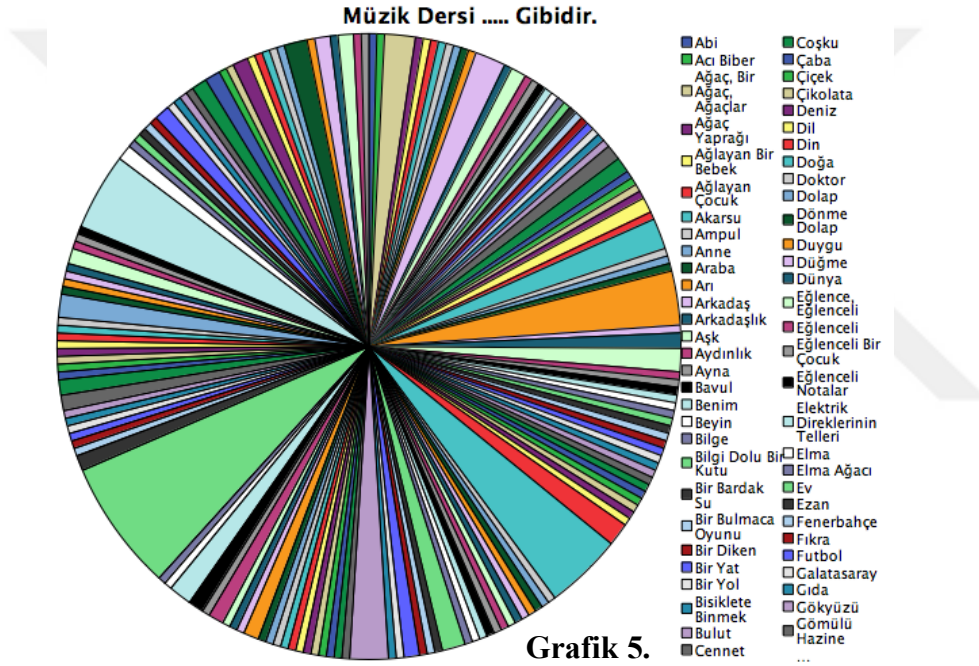
Sıra	Metafor	Sıra	Metafor	Sıra	Metafor
1	Futbol	34	Mutluluk	67	Arkadaş
2	Makyaj	35	Küçük Bir Bebek	68	Marifet
3	Pırlanta	36	Beyin	69	Dil
4	İnek	37	Bilgi Dolu Bir Kutu	70	Hayat
5	Din	38	Hayvanların Sesi	71	Benim
6	Koltuk	39	Çikolata	72	Fenerbahçe
7	Tablet	40	Yatak	73	Aşk
8	Pencere	41	Hayat	74	Yağmur Sonrası Kokan Toprak
9	Acı biber	42	Yatak	75	Galatasaray
10	Doktor	43	Mandalina	76	Oyun
11	Ağaç	44	Şarkı	77	Hayat
12	Hayat	45	Kuşlar	78	Duygu
13	Anne	46	Tatlı Biber	79	Vampir
14	Gıda	47	Oyun	80	Sonu Gelmeyen Aşk Şiiri
15	Araba	48	Elma Ağacı	81	Arkadaş
16	Teknoloji	49	Oyun	82	Hayat
17	Ezan	50	Saçlarımız	83	Ninni
18	Eğlence	51	Yatıp Uyumak	84	Dünya
19	Hayat	52	Neşeli Bir Çocuk	85	Ağaç
20	Çiçek	53	Telefon	86	Dönme Dolap
21	Tavuk Ayağı	54	Neni (Ninni)	87	Ağlayan Çocuk
22	Türkçe Dersi	55	Ninni	88	Kuş
23	Kolye	56	Toprak	89	Ağlayan Bir Bebek
24	Ağaç Yaprağı	57	Hırka	90	Papatya
25	Doğa	58	Toprak	91	Akarsu
26	Duygular	59	Şeker	92	Şarkı
27	Kuş	60	Oyun	93	Kural
28	Kitap Okumak	61	Elma	94	Eğlenceli
29	Kitap	62	Tatlı Biber	95	Radyo
30	Yaşama Heyecanı	63	Park	96	Bir Oyun
31	Hastalık	64	Masal	97	Arkadaşlık
32	Şarkı	65	Metre	98	Mp3 Çalar
33	Dünya	66	Uçan Bir Bülbül	99	Şarkı Söylemek

Sıra	Metafor	Sıra	Metafor	Sıra	Metafor
100	Şarkı	134	Bisiklete Binmek	168	Elektrik Direklerinin Telleri
101	Arı	135	Hayal	169	Bilge
102	Kuşlar	136	Duygu	170	Ses
103	Bir Bardak Su	137	Sevgi	171	Deniz
104	Grup	138	Bir Yat	172	Tavus Kuşunun Kuyruğu
105	Hayal	139	Rüya	173	Öfkeli Bir Aslan
106	Ampul	140	Lunapark	174	Şarkı
107	Oyun	141	Kalbin Anahtarı	175	Bir Bulmaca Oyunu
108	Oyuncak	142	Harita Oyunu	176	Kelebeğin Kanadından Çıkan Ses
109	Eğlenceli Bir Çocuk	143	Mp3 Çalar	177	Yerinde Duramayan Çocuk
110	Şarkı	144	Radyo	178	Kitap
111	Oyun	145	Piyano	179	Konser
112	Şarkı Söylemek	146	Karışım	180	Sanat
113	Şarkı	147	Gömülü Hazine	181	Bir Diken
114	Şarkı	148	Düğme	182	Hayat
115	Müzik Aletleri	149	Oyun	183	Hayat
116	Oyuncak	150	Saz	184	Oyun
117	Kitap	151	Kelebek	185	Yarış
118	Konser	152	Kiraz	186	Duygu
119	Müzik Çalar	153	Ağaç	187	Kuşun Ötmesi
120	Coşku	154	Hayal	188	Uyuyan Kedi
121	Hayatı Değiştiren Bir Ders	155	Bir Yol	189	Masaj
122	Yaşam	156	Neşeli Bir Çocuk	190	Müzik Kutusu
123	Oyun	157	Bir Ağaç	191	Hayat
124	Yemek	158	Uyku	192	Neşe
125	Resim	159	Mıknatıs	193	Dil
126	Cennet	160	Yemek	194	Abi
127	Coşku	161	Piyano	195	Rahatlatıcı Dünya
128	Yıldız	162	Meyve	196	Yaşam
129	Şarkı	163	Nota	197	Eğlenceli Notalar
130	Güneş	164	Sokak	198	Duygular
131	Müzik Kutusu	165	Doğa	199	İnsanın Hayatı
132	Aydınlık	166	Harita	200	Okul
133	Bavul	167	Fıkra	201	Kuşlar

Sıra	Metafor	Sıra	Metafor	Sıra	Metafor
202	Spor	240	Gökyüzü		
203	Ses Kısıcıcı Alet	241	Eğlence		
204	Sakinleştirici	242	Şiir		
205	Vücut	243	Macera		
206	Oyun	244	Saat		
207	Doğa	245	Kulüp		
208	Sanatın Dili	246	Toplum		
209	Aşk	247	Oyun		
210	Sanat	248	Dolap		
211	Ayna	249	Toplum		
212	Huzur	250	Çaba		
213	Özgürlük	251	Sanat		
214	Şarkı				
215	Arkadaş				
216	Sevgi				
217	Arkadaş				
218	Cennet				
219	Hayat				
220	Duygu				
221	Oyun				
222	Duygu				
223	Uyku				
224	Oyun				
225	Ev				
226	Oyun				
227	Salyangoz				
228	Ruhun Gıdası				
229	Oyun				
230	Kelimeler				
231	Tatlı				
232	Hafif Rüzgar				
233	Şeker Pancarı				
234	Bulut				
235	Doğa				
236	Yaşam				
237	Işık				
238	Oyun				
239	Eğlence				

Tablo 5'e göre öğrencilere sıra numarası verilerek oluşturduğu metafor örnekleri sunulmuştur bu sıralamaya göre 251 öğrenci çalışmaya katılmıştır. Metafor analizi yöntemlerine göre oluşturulan her metafor analize girmemektedir. Bu nedenle oluşturulan metafor “Çünkü.....” açıklamasına uygun değil ya da “Çünkü.....” açıklaması metaforu karşılamıyorsa oluşturulan bu metafor analize dahil edilmeyerek oluşturulan kategoriler dışında “Herhangi bir kategoriye dahil olmayan metaforlar” kategorisi ile ayrı bir kategoride belirtilmiştir.

Tablo 5'ten elde edilen verilere göre, Grafik 5 aşağıdaki gibidir.

- En fazla kullanılan metafor 17 öğrencinin oluşturduğu “Oyun” metaforudur. Bu oran 251 metafor örneğinin %4’üne denk gelmektedir.
- “Oyun” metaforu ardından 10 öğrencinin oluşturduğu “Hayat” ve “Şarkı” metaforudur. Bu metaforlar 251 metafor örneğinin %3,5’ine denk gelmektedir.
- “Hayat” ve “Şarkı” metaforu ardından 7 öğrencinin oluşturduğu “Duygu” metaforudur. Bu metafor 251 metafor örneğinin %2,8’ine denk gelmektedir.
- Bu durum ile “Müzik Dersi” için oluşturulan 251 metafordan en çok kullanılan metafor sırasıyla; “Oyun”, “Hayat”, “Şarkı”, ve “Duygu” metaforları olarak belirlenmiştir.

4.3 Çalışmada Battalgazi İlçesinde Kullanılan Metaforların Öğrenci Değişkenine Göre Dağılımı

Tablo 6 Metafor Oluşumları Tekrarlayan Metafor Grupları

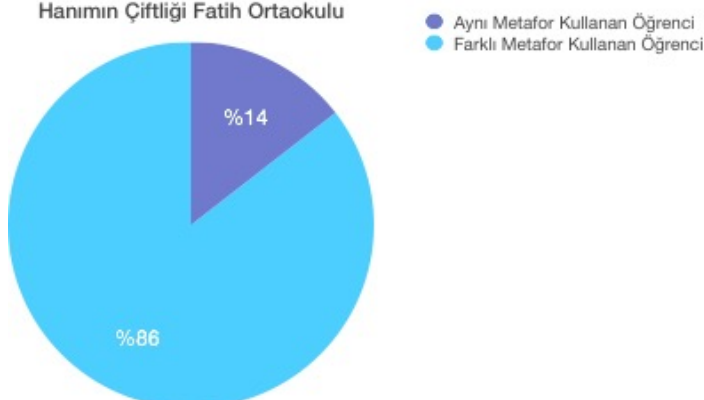
Sıra	Metafor	Öğrenci Numaraları
1	Futbol	1
2	Makyaj	2
3	Pırlanta	3
4	İnek	4
5	Din	5
6	Koltuk	6
7	Tablet	7
8	Pencere	8
9	Acı biber	9
10	Doktor	10
11	Ağaç, Bir Ağaç, Ağaçlar	11,85,153,157
12	Hayat	12,19,41,70,77,82,182,183,191,219
13	Anne	13
14	Gıda	14
15	Araba	15
16	Teknoloji	16
17	Ezan	17
18	Eğlence, Eğlenceli	18, 94,239,241
19	Çiçek	20
20	Tavuk Ayağı	21
21	Türkçe Dersi	22
22	Kolye	23
23	Ağaç Yaprağı	24
24	Doğa	25,165,207,235
25	Duygular, Duygu	26,78,136,186,198,220,222
26	Kuş, Kuşlar	27,45,88,102,201
27	Kitap Okumak	28
28	Kitap	29, 117,178
29	Yaşama Heyecanı	30
30	Hastalık	31
31	Şarkı	32,44,92,100,110,113,114,129 174,214
32	Dünya	33,84
33	Mutluluk	34
34	Küçük Bir Bebek	35
35	Beyin	36
36	Bilgi Dolu Bir Kutu	37
37	Hayvanların Sesi	38
38	Çikolata	39

39	Yatak	40,42
40	Mandalina	43
41	Tatlı Biber	46,62
42	Oyun	47,49,60,76,96,107,111,123,149,184 206,221,224,226,229,238,247
43	Elma Ağacı	48
44	Saçlarımız	50
45	Yatıp Uyumak	51
46	Neşeli Bir Çocuk	52,156
47	Telefon	53
48	Neni (Ninni)	54,55,83
49	Toprak	56,58
50	Hırka	57
51	Şeker	59
52	Elma	61
53	Park	63
54	Masal	64
55	Metre	65
56	Uçan Bir Bülbül	66
57	Arkadaş	67,81,215,217
58	Marifet	68
59	Dil	69,193
60	Benim	71
61	Fenerbahçe	72
62	Aşk	73,209
63	Yağmur Sonrası Kokan Toprak	74
64	Galatasaray	75
65	Vampir	79
66	Sonu Gelmeyen Aşk Şiiri	80
67	Dönme Dolap	86
68	Ağlayan Çocuk	87
69	Ağlayan Bir Bebek	89
70	Papatya	90
71	Akarsu	91
72	Kural	93
73	Eğlenceli	94
74	Radyo	95, 144
75	Arkadaşlık	97
76	Mp3 Çalar	98, 143
77	Şarkı Söylemek	99,112
78	Arı	101
79	Bir Bardak Su	103
80	Grup	104
81	Hayal	105, 135,154
82	Ampül	106

83	Oyuncak	108,116
84	Eğlenceli Bir Çocuk	109
85	Müzik Aletleri	115
86	Konser	118,179
87	Müzik Çalar	119
88	Coşku	120,127
89	Hayatı Değiştiren Bir Ders	121
90	Yaşam	122,196,236
91	Yemek	124,160
92	Resim	125
93	Cennet	126,218
94	Yıldız	128
95	Güneş	130
96	Müzik Kutusu	131,190
97	Aydınlık	132
98	Bavul	133
99	Bisiklete Binmek	134
100	Sevgi	137,216,
101	Bir Yat	138
102	Rüya	139
103	Lunapark	140
104	Kalbin Anahtarı	141
105	Harita Oyunu	142
106	Mp3 Çalar	143
107	Piyano	145,161,
108	Karışım	146
109	Gömülü Hazine	147
110	Düğme	148
111	Saz	150
112	Kelebek	151
113	Kiraz	152
114	Bir Yol	155
115	Uyku	158,223
116	Mıknatıs	159
117	Piyano	161
118	Meyve	162
119	Nota	163
120	Sokak	164
121	Harita	166
122	Fıkra	167
123	Elektrik Direklerinin Telleri	168
124	Bilge	169
125	Ses	170
126	Deniz	171
127	Tavus Kuşunun Kuyruğu	172

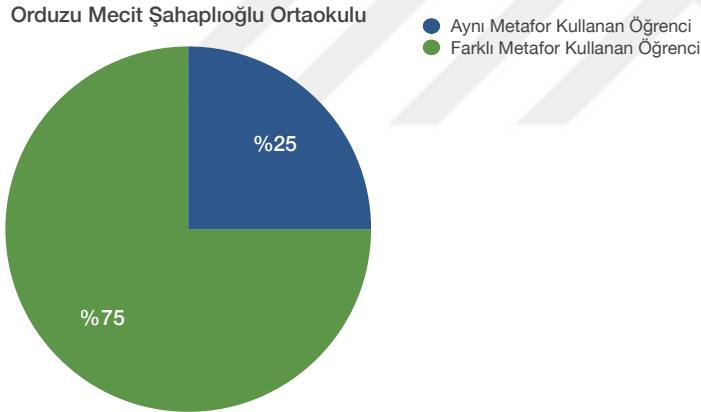
128	Öfkeli Bir Aslan	173
129	Bir Bulmaca Oyunu	175
130	Kelebeğin Kanadından Çıkan Ses	176
131	Yerinde Duramayan Çocuk	177
132	Sanat	180,210,251
133	Bir Diken	181
134	Yarış	185
135	Duygu	186
136	Kuşun Ötmesi	187
137	Uyuyan Kedi	188
138	Masaj	189
139	Neşe	192
140	Dil	193
141	Abi	194
142	Rahatlatıcı Dünya	195
143	Eğlenceli Notalar	197
144	İnsanın Hayatı	199
145	Okul	200
146	Spor	202
147	Ses Kısıyıcı Alet	203
148	Sakinleştirici	204
149	Vücut	205
150	Sanatın Dili	208
151	Ayna	211
152	Huzur	212
153	Özgürlük	213
154	Ev	225
155	Salyangoz	227
156	Ruhun Gıdası	228
157	Kelimeler	230
158	Tatlı	231
159	Hafif Rüzgar	232
160	Şeker Pancarı	233
161	Bulut	234
162	Işık	237
163	Gökyüzü	240
164	Şiir	242
165	Macera	243
166	Saat	244
167	Kulüp	245
168	Toplum	246,249
169	Dolap	248
170	Çaba	250

4.4 Çalışmada Metafor Çeşitliliği En Az ve En Fazla Olan Okulların Dağılımı

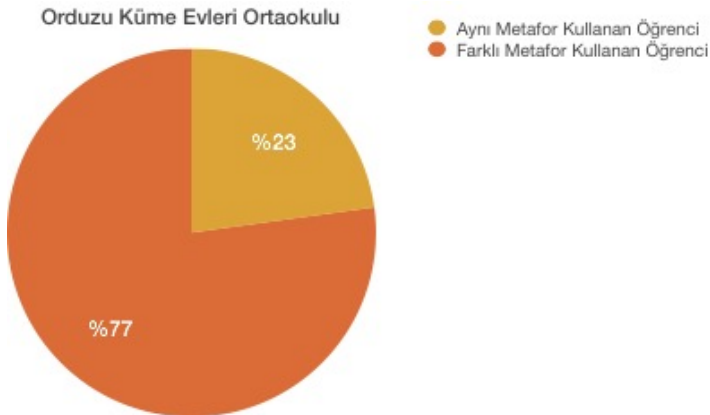
Grafik 6.

Grafik 6'ya göre Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu öğrencilerinin oluşturduğu metafor örnekleri ile %14 aynı %86 farklı metafor kullanılmıştır.

Grafik 7.

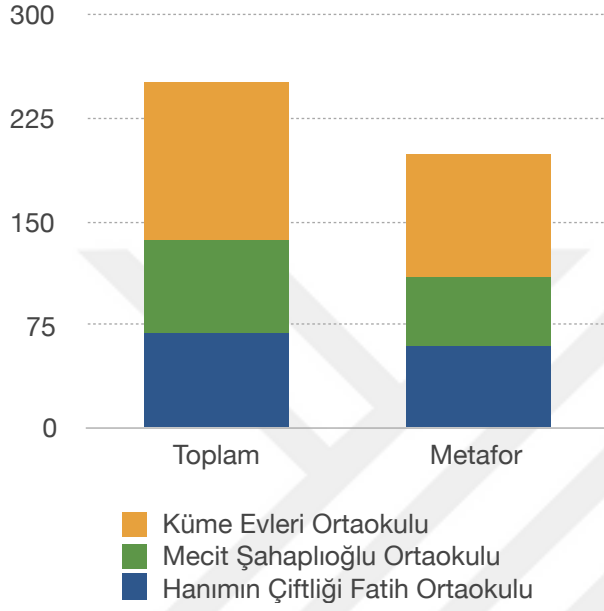
Grafik 7'ye göre Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu öğrencilerinin oluşturduğu metafor örnekleri ile %25 aynı %75 farklı metafor kullanılmıştır.

Grafik 8.

Grafik 8'e göre Orduzu Kūme Evleri Ortaokulu öğrencilerinin oluşturduğu metafor örnekleri ile %23 aynı %77 farklı metafor kullanılmıştır.

Farklı Metafor Dağılım Grafiği

Farklı metafor dağılım grafiğine göre tüm okulların oluşturduğu metaforların farklılık oranı tespit edildiğinde Küme Evleri Ortaokulunun frekans değerleri nedeni ile daha fazla metafor oluşturduğu tespit edilmiştir ancak bu durum çalışmaya anlamlı bir farklılık getirmemiştir.

Grafik 9.

4.5 Çalışmada Müzik Dersi İle Oluşturulmuş Kategorilerin Dağılımları

Tablo 7'ye öğrenciler belilediği metaforlar halinde gruplara ayrılmıştır ve en fazla kullanılan metaforlar tespit edilerek Metaforların kategorileştirilmesi sağlanmıştır.

Tablo 7 Müzik Dersi Metaforları ile Oluşturulmuş Kategoriler

1	Müzik Dersi Eğlencelidir	1,7,18,22,47,60,63,65,76,92,94,96,99,107,109,111,112,113,114,118,120,123,127,134,149,184,192,197,206,221,224,226,238,239,241,243,247
2	Müzik Dersi Geliştirir	2,16,25,36,86,90,103,110,117,121,124,128,130,131,132,143,169,178,190,194,205,210
3	Müzik Dersi Değerlidir	3,17
4	Müzik Dersi Faydalıdır	4,14,57,82,85,148
5	Müzik Dersi Rahatlatır	5,6,8,10,12,24,29,32,38,39,40,41,42,44,46,51,54,88,100,171,189,,195,202,204,215,225,232,235
6	Müzik Dersi Çeşitlilik Sunar	11,13,15,26,35,43,71,75,77,81,84,93,95,98,108,133,136,140,145,157,161,163,164,165,166,172,191,207,229,240,248,249,251
7	Müzik Dersi Duygularımızı Aktarmamızı Sağlar	19,27,78,141,174,182,186,198,199,222,230
8	Müzik Dersinin Belirli Kuralları Vardır	21,138,142,244
9	Müzik Dersi Mutluluk Verir	28,30,34,52,61,156
10	Müzik Dersi Bağımlı Yapar	31,73,79,80,159
11	Müzik Dersi Birliktelik İçerir	23,33,104,146,246
12	Müzik Dersi Belirli Koşullar İçerir	49,9,72,173,181,185,219
13	Müzik Dersi Zordur	53,50,175
14	Müzik Dersi Emek Gerektirir	58,147,153,155,183,250
15	Müzik Dersi Sevgidir	59,67,122,139,152,162,176,214,216,217,231,233,234,242
16	Müzik Dersi Yetenek Gerektirir	68,70
17	Müzik Dersi Huzur Verir	74,91,97,102,106,126,137,158,188,212,2018
18	Müzik Dersi Sıkıcıdır	87,89,177,203, 227
19	Müzik Dersi Kişiyi Özgür Kılar.	151,213
20	Müzik Dersi Bir İhtiyaçtır	160,196,228
21	Müzik Dersi Süreklilik Gerektirir.	168
22	Herhangi Bir Kategoriye Dahil Olmayan Metaforlar	20,37,45,48,55,56,62,64,66,69,83,101,105,115,116,119,125,129,135,144,150,154,167,170,179,180,187,193,200,201,208,209,211,220,223,236,237,245

Tablo 7’de 213 öğrencinin oluşturduğu metaforlar ile 21 kategori oluşturulurken 38 öğrencinin metafor oluşturamaması veya oluşturduğu metaforların kategori olabilecek sayıya ulaşamaması nedeni ile herhangi bir kategoriye dahil olmayan bir grup “22. Kategori” olarak belirlenmiştir.

Çalışmada oluşturulan kategoriler şunlardır:

- 1) Müzik dersi eğlencelidir.
- 2) Müzik dersi geliştirir.
- 3) Müzik dersi değerlidir.
- 4) Müzik dersi faydalıdır.
- 5) Müzik dersi rahatlatır.
- 6) Müzik dersi çeşitlilik sunar.
- 7) Müzik dersi duygularımızı aktarmamızı sağlar.
- 8) Müzik dersinin belirli kuralları vardır.
- 9) Müzik dersi mutluluk verir.
- 10) Müzik dersi bağımlı yapar.
- 11) Müzik dersi birliktelik içerir.
- 12) Müzik dersi belirli koşullar içerir.
- 13) Müzik dersi zordur.
- 14) Müzik dersi emek gerektirir.
- 15) Müzik dersi sevgidir.
- 16) Müzik dersi yetenek gerektirir.
- 17) Müzik dersi huzur verir.
- 18) Müzik dersi sıkıcıdır.
- 19) Müzik dersi kişiyi özgür kılar.
- 20) Müzik dersi bir ihtiyaçtır.
- 21) Müzik dersi süreklilik gerektirir.

Çalışmada kullanılan bu kategoriler öğrencilerin müzik dersi ile ilgili görüşlerinin yanında müzik dersi değerlerinin öğrenci tarafından benimsendiğini göstermektedir.

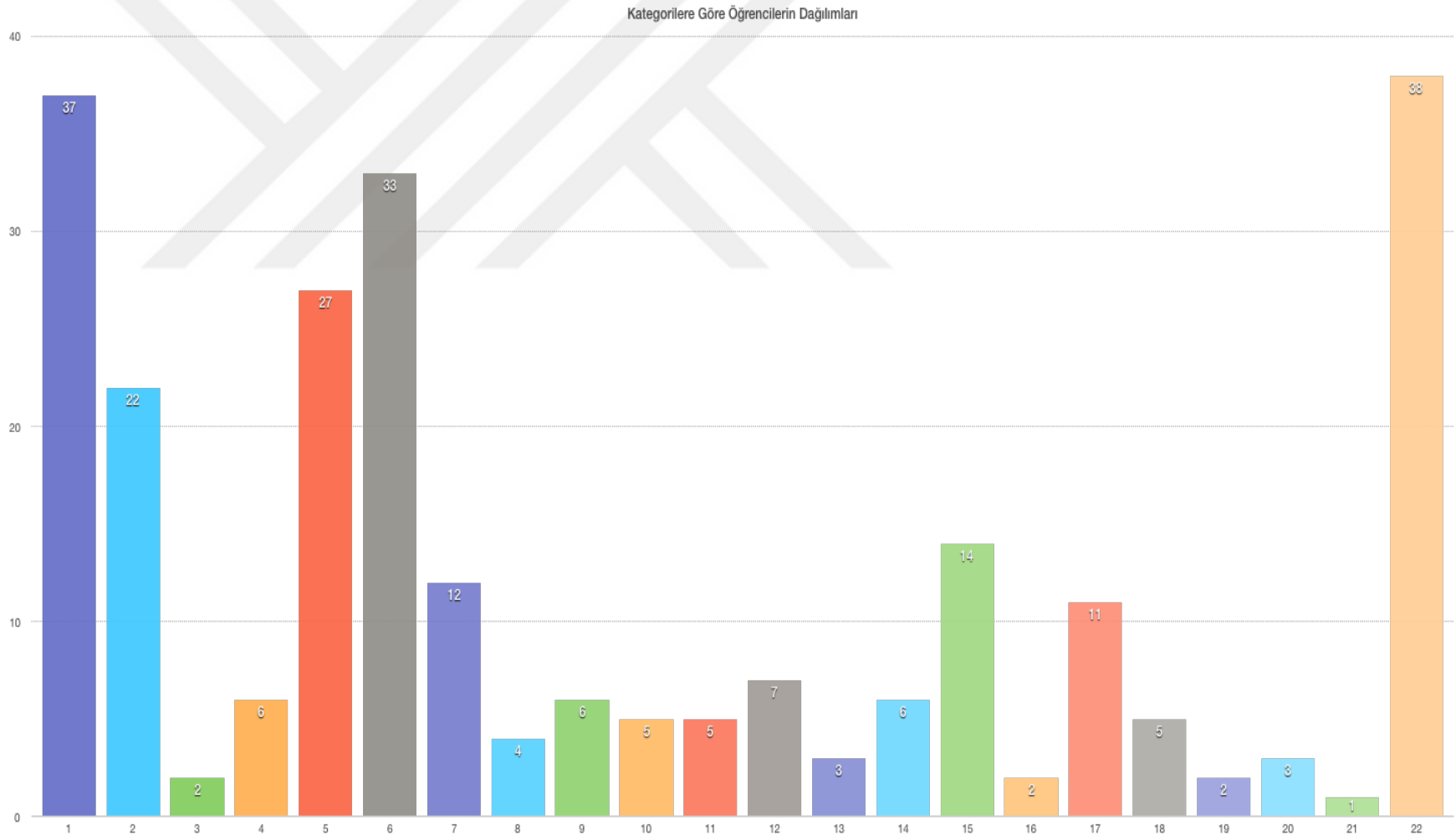
4.6 Çalışmada Cinsiyet Değişkenine Göre Kategorilerin Dağılımı

Tablo 8 Metaforlar Hangi Kategoride Yer almaktadır * Cinsiyetiniz Nedir?
Çapraz Tablo

Oluşturulan Metaforlar Hangi Kategoride Yer almaktadır?	Metaforlar Hangi Kategoride Yer almaktadır		Cinsiyetiniz Nedir?		
			Erkek	Kız	Toplam
Eğlencelidir.	Müzik Dersi	N	18	19	37
		Kategori %	48,6%	51,4%	100,0%
		Cinsiyet %	15,3%	14,3%	14,7%
		Toplam %	7,2%	7,6%	14,7%
Geliştirir.	Müzik Dersi	N	7	15	22
		Kategori %	31,8%	68,2%	100,0%
		Cinsiyet %	5,9%	11,3%	8,8%
		Toplam %	2,8%	6,0%	8,8%
Değerlidir.	Müzik Dersi	N	2	0	2
		Kategori %	100,0%	0,0%	100,0%
		Cinsiyet %	1,7%	0,0%	0,8%
		Toplam %	0,8%	0,0%	0,8%
Faydalıdır.	Müzik Dersi	N	2	4	6
		Kategori %	33,3%	66,7%	100,0%
		Cinsiyet %	1,7%	3,0%	2,4%
		Toplam %	0,8%	1,6%	2,4%
Rahatlatır.	Müzik Dersi	N	15	12	27
		Kategori %	55,6%	44,4%	100,0%
		Cinsiyet %	12,7%	9,0%	10,8%
		Toplam %	6,0%	4,8%	10,8%
Çeşitlilik Sunar.	Müzik Dersi	N	17	16	33
		Kategori %	51,5%	48,5%	100,0%
		Cinsiyet %	14,4%	12,0%	13,1%
		Toplam %	6,8%	6,4%	13,1%
Duyularımızı Aktarmamızı Sağlar	Müzik Dersi	N	6	6	12
		Kategori %	50,0%	50,0%	100,0%
		Cinsiyet %	5,1%	4,5%	4,8%
		Toplam %	2,4%	2,4%	4,8%
Belirli Kuralları	Müzik Dersinin	N	2	2	4
		Kategori %	50,0%	50,0%	100,0%

	Vardır.	Cinsiyet %	1,7%	1,5%	1,6%
		Toplam %	0,8%	0,8%	1,6%
	Müzik Dersi Mutluluk Verir.	N	3	3	6
		Kategori %	50,0%	50,0%	100,0%
		Cinsiyet %	2,5%	2,3%	2,4%
		Toplam %	1,2%	1,2%	2,4%
	Müzik Dersi Bağımlı Yapar	N	3	2	5
		Kategori %	60,0%	40,0%	100,0%
		Cinsiyet %	2,5%	1,5%	2,0%
		Toplam %	1,2%	0,8%	2,0%
	Müzik Dersi Birliktelik İçerir	N	1	4	5
		Kategori %	20,0%	80,0%	100,0%
		Cinsiyet %	0,8%	3,0%	2,0%
		Toplam %	0,4%	1,6%	2,0%
	Müzik Dersi Belirli Koşullar İçerir	N	4	3	7
		Kategori %	57,1%	42,9%	100,0%
		Cinsiyet %	3,4%	2,3%	2,8%
		Toplam %	1,6%	1,2%	2,8%
	Müzik Dersi Zordur.	N	1	2	3
		Kategori %	33,3%	66,7%	100,0%
Cinsiyet %		0,8%	1,5%	1,2%	
Toplam %		0,4%	0,8%	1,2%	
Müzik Dersi Emek Gerektirir.	N	4	2	6	
	Kategori %	66,7%	33,3%	100,0%	
	Cinsiyet %	3,4%	1,5%	2,4%	
	Toplam %	1,6%	0,8%	2,4%	
Müzik Dersi Sevgidir.	N	8	6	14	
	Kategori %	57,1%	42,9%	100,0%	
	Cinsiyet %	6,8%	4,5%	5,6%	
	Toplam %	3,2%	2,4%	5,6%	
Müzik Dersi Yetenek Gerektirir.	N	1	1	2	
	Kategori %	50,0%	50,0%	100,0%	
	Cinsiyet %	0,8%	0,8%	0,8%	
	Toplam %	0,4%	0,4%	0,8%	
Müzik Dersi Huzur Verir.	N	4	7	11	
	Kategori %	36,4%	63,6%	100,0%	

		Cinsiyet %	3,4%	5,3%	4,4%
		Toplam %	1,6%	2,8%	4,4%
	Müzik Dersi Sıkıcıdır.	N	3	2	5
		Kategori %	60,0%	40,0%	100,0%
		Cinsiyet %	2,5%	1,5%	2,0%
		Toplam %	1,2%	0,8%	2,0%
	Müzik Dersi Kişiyi Özgür Kılar.	N	0	2	2
		Kategori %	0,0%	100,0%	100,0%
		Cinsiyet %	0,0%	1,5%	0,8%
		Toplam %	0,0%	0,8%	0,8%
	Müzik Dersi Bir İhtiyaçtır.	N	1	2	3
		Kategori %	33,3%	66,7%	100,0%
		Cinsiyet %	0,8%	1,5%	1,2%
		Toplam %	0,4%	0,8%	1,2%
	Müzik Dersi Süreklilik Gerektirir.	N	1	0	1
		Kategori %	100,0%	0,0%	100,0%
		Cinsiyet %	0,8%	0,0%	0,4%
		Toplam %	0,4%	0,0%	0,4%
	Herhangi Bir Kategoriye Sahip Olmayan Metaforlar	N	15	23	38
		Kategori %	39,5%	60,5%	100,0%
		Cinsiyet %	12,7%	17,3%	15,1%
		Toplam %	6,0%	9,2%	15,1%
Toplam	N		118	133	251
	Kategori %		47,0%	53,0%	100,0%
	Cinsiyet %		100,0%	100,0%	100,0%
	Toplam %		47,0%	53,0%	100,0%

Grafik 10.

Tablo 8 ve ilgili grafiğe göre frekans değerinin en fazla olduğu ilk beş kategori ile ilgili açıklamalar şu şekildedir;

- İlk sırada 38 öğrenci “Herhangi bir kategoriye sahip olmayan metaforlar” kategorisinde öğrenci sayısının en fazla olduğu kategori olarak belirlenerek, cinsiyet faktörüne göre 15 erkek öğrenci ile %12,7, 23 kız öğrenci ile %17,3'lük bir yüzde ile birlikte toplamda kategori dağılımları faktörüne göre %15,1'lik bir alanı kapsamaktadır.
 - İkinci sırada 37 öğrenci “Müzik dersi eğlencelidir” kategorisinde öğrenci sayısı ile ikinci sıraya yerleşen kategori olarak belirlenerek, cinsiyet faktörüne göre 18 erkek öğrenci ile %15,3, 19 kız öğrenci ile %14,3'lük bir yüzde ile birlikte, toplamda kategori dağılımları faktörüne göre %14,7'lik bir alanı kapsamaktadır.
 - Üçüncü sırada 33 öğrenci “Müzik dersi çeşitlilik sunar.” kategorisinde öğrenci sayısı ile üçüncü sıraya yerleşen kategori olarak belirlenerek, cinsiyet faktörüne göre 17 erkek öğrenci ile %14,4, 16 kız öğrenci ile %12'lik bir yüzde ile birlikte, toplamda kategori dağılımları faktörüne göre %13,1'lik bir alanı kapsamaktadır.
 - Dördüncü sırada 27 öğrenci “Müzik dersi rahatlatır.” kategorisinde öğrenci sayısı ile dördüncü sıraya yerleşen kategori olarak belirlenerek, cinsiyet faktörüne göre 15 erkek öğrenci ile %12,7, 12 kız öğrenci ile %9'luk bir yüzde ile birlikte, toplamda kategori dağılımları faktörüne göre %10,8'lik bir alanı kapsamaktadır.
 - Beşinci sırada 22 öğrenci “Müzik dersi geliştirir.” kategorisinde öğrenci sayısı ile beşinci sıraya yerleşen kategori olarak belirlenerek, cinsiyet faktörüne göre 7 erkek öğrenci ile %5,9, 15 kız öğrenci ile %11,3'lük bir yüzde ile birlikte, toplamda kategori dağılımları faktörüne göre %8,8'lik bir alanı kapsamaktadır.
- 4.7 Çalışmada Seçilen Okul Değişkenine Göre Kategorilerin Dağılımı

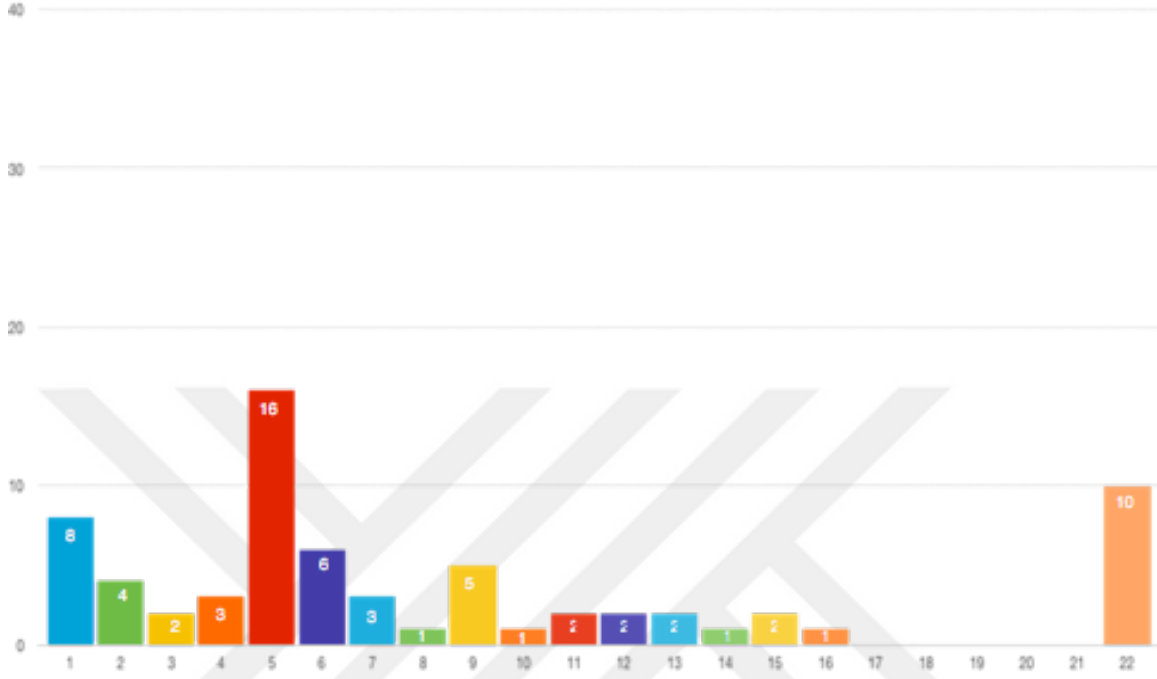
Tablo 9 Oluşturulan Metaforlar Hangi Kategoride Yer Almaktadır * Okulunuzun Adı Nedir? Çapraz Tablo

Oluşturulan Metaforlar Hangi Kategoride Yer Almaktadır?	Okulunuzun Adı Nedir?				
	Crosstabulation	Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu	Orduzu Mecit Şahaphoğlu Ortaokulu	Orduzu Küme Evleri Ortaokulu	Toplam
Müzik Dersi Eğlencelidir.	N	8	16	13	37
	Kategori %	21,6%	43,2%	35,1%	100,0%
	Okul %	11,6%	23,5%	11,4%	14,7%
	Toplam %	3,2%	6,4%	5,2%	14,7%
Müzik Dersi Geliştirir.	N	4	11	7	22
	Kategori %	18,2%	50,0%	31,8%	100,0%
	Okul %	5,8%	16,2%	6,1%	8,8%
	Toplam %	1,6%	4,4%	2,8%	8,8%
Müzik Dersi Değerlidir.	N	2	0	0	2
	Kategori %	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	Okul %	2,9%	0,0%	0,0%	0,8%
	Toplam %	0,8%	0,0%	0,0%	0,8%
Müzik Dersi Faydalıdır.	N	3	2	1	6
	Kategori %	50,0%	33,3%	16,7%	100,0%
	Okul %	4,3%	2,9%	0,9%	2,4%
	Toplam %	1,2%	0,8%	0,4%	2,4%
Müzik Dersi Rahatlatır.	N	16	2	9	27
	Kategori %	59,3%	7,4%	33,3%	100,0%
	Okul %	23,2%	2,9%	7,9%	10,8%
	Toplam %	6,4%	0,8%	3,6%	10,8%
Müzik Dersi Çeşitlilik Sunar.	N	6	11	16	33
	Kategori %	18,2%	33,3%	48,5%	100,0%
	Okul %	8,7%	16,2%	14,0%	13,1%
	Toplam %	2,4%	4,4%	6,4%	13,1%
Müzik Dersi Duygularımızı Aktarmamızı Sağlar	N	3	1	8	12
	Kategori %	25,0%	8,3%	66,7%	100,0%
	Okul %	4,3%	1,5%	7,0%	4,8%
	Toplam %	1,2%	0,4%	3,2%	4,8%
Müzik Dersinin Belirli Kuralları	N	1	0	3	4
	Kategori %	25,0%	0,0%	75,0%	100,0%
	Okul %	1,4%	0,0%	2,6%	1,6%
	Toplam %	0,4%	0,0%	1,2%	1,6%

Vardır.					
Müzik Dersi	N	5	0	1	6
Mutluluk	Kategori %	83,3%	0,0%	16,7%	100,0%
Verir.	Okul %	7,2%	0,0%	0,9%	2,4%
	Toplam %	2,0%	0,0%	0,4%	2,4%
Müzik Dersi	N	1	3	1	5
Bağımlı Yapar	Kategori %	20,0%	60,0%	20,0%	100,0%
	Okul %	1,4%	4,4%	0,9%	2,0%
	Toplam %	0,4%	1,2%	0,4%	2,0%
Müzik Dersi	N	2	1	2	5
Birliktelik	Kategori %	40,0%	20,0%	40,0%	100,0%
İçerir	Okul %	2,9%	1,5%	1,8%	2,0%
	Toplam %	0,8%	0,4%	0,8%	2,0%
Müzik Dersi	N	2	1	4	7
Belirli	Kategori %	28,6%	14,3%	57,1%	100,0%
Koşullar İçerir	Okul %	2,9%	1,5%	3,5%	2,8%
	Toplam %	0,8%	0,4%	1,6%	2,8%
Müzik Dersi	N	2	0	1	3
Zordur.	Kategori %	66,7%	0,0%	33,3%	100,0%
	Okul %	2,9%	0,0%	0,9%	1,2%
	Toplam %	0,8%	0,0%	0,4%	1,2%
Müzik Dersi	N	1	0	5	6
Emek	Kategori %	16,7%	0,0%	83,3%	100,0%
Gerektirir.	Okul %	1,4%	0,0%	4,4%	2,4%
	Toplam %	0,4%	0,0%	2,0%	2,4%
Müzik Dersi	N	2	1	11	14
Sevgidir.	Kategori %	14,3%	7,1%	78,6%	100,0%
	Okul %	2,9%	1,5%	9,6%	5,6%
	Toplam %	0,8%	0,4%	4,4%	5,6%
Müzik Dersi	N	1	1	0	2
Yetenek	Kategori %	50,0%	50,0%	0,0%	100,0%
Gerektirir.	Okul %	1,4%	1,5%	0,0%	0,8%
	Toplam %	0,4%	0,4%	0,0%	0,8%
Müzik Dersi	N	0	7	4	11
Huzur Verir.	Kategori %	0,0%	63,6%	36,4%	100,0%
	Okul %	0,0%	10,3%	3,5%	4,4%
	Toplam %	0,0%	2,8%	1,6%	4,4%
Müzik Dersi	N	0	2	3	5
Sıkıcıdır.	Kategori %	0,0%	40,0%	60,0%	100,0%
	Okul %	0,0%	2,9%	2,6%	2,0%

		Toplam %	0,0%	0,8%	1,2%	2,0%
Müzik Dersi	N	0	0	2	2	
Kişiyi Özgür	Kategori %	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	
Kılar.	Okul %	0,0%	0,0%	1,8%	0,8%	
	Toplam %	0,0%	0,0%	0,8%	0,8%	
Müzik Dersi	N	0	0	3	3	
Bir İhtiyaçtır.	Kategori %	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	
	Okul %	0,0%	0,0%	2,6%	1,2%	
	Toplam %	0,0%	0,0%	1,2%	1,2%	
Müzik Dersi	N	0	0	1	1	
Süreklilik	Kategori %	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	
Gerektirir.	Okul %	0,0%	0,0%	0,9%	0,4%	
	Toplam %	0,0%	0,0%	0,4%	0,4%	
Herhangi Bir	N	10	9	19	38	
Kategoriye	Kategori %	26,3%	23,7%	50,0%	100,0%	
Sahip	Okul %	14,5%	13,2%	16,7%	15,1%	
Olmayan	Toplam %	4,0%	3,6%	7,6%	15,1%	
Metaforlar						
Toplam	N	69	68	114	251	
	Kategori %	27,5%	27,1%	45,4%	100,0%	
	Okul %	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
	Toplam %	27,5%	27,1%	45,4%	100,0%	

4.7.1 Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu verilerine göre;

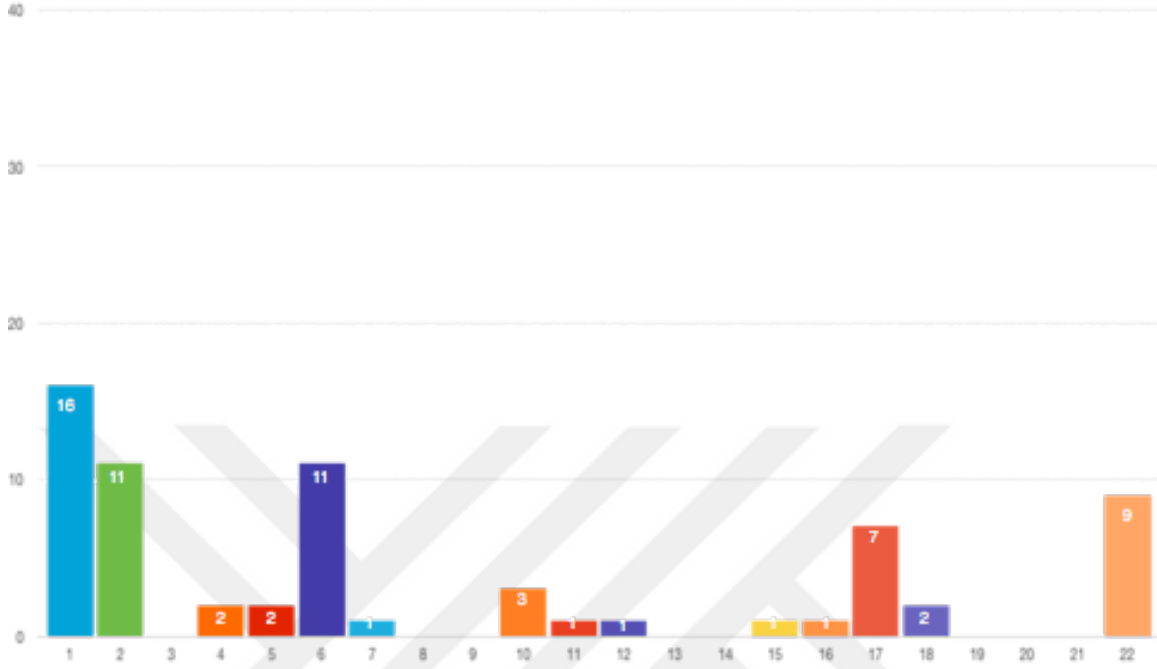

Grafik 11. Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu

Grafik11’de belirtildiği gibi

- Okul metaforları 16 öğrenci metaforu ile %23,2 lik bir alanda 5 numaralı “Müzik dersi rahatlatır” kategorisinde yoğunlaşmaktadır.
- Okul metaforları 10 öğrenci metaforu ile %14,5’lik bir alanda 22 numaralı “Herhangi Bir Kategoriye Sahip Olmayan Metaforlar” kategorisi ile 10 öğrenci kategori oluşturamamıştır.
- Okul metaforları ile 17 numaralı “Müzik Dersi Huzur Verir.”,18 numaralı “Müzik Dersi Sıkıcıdır.”,19 numaralı “Müzik Dersi Kişiyi Özgür Kılar.”,20 numaralı “Müzik Dersi Bir İhtiyaçtır.” ve 21 numaralı “Müzik Dersi Süreklilik Gerektirir.” Kategorilerine ait metafor geliştirememiştir.
- Okul metaforları 5 kategoride yer almamış ve 17 kategoride metafor geliştirmiştir. metafor çeşitliliği yer alan Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu geliştirdiği metaforları belirli kategorilerde bir araya getirdiği belirlenmiştir.

4.7.2 Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu verilerine göre;

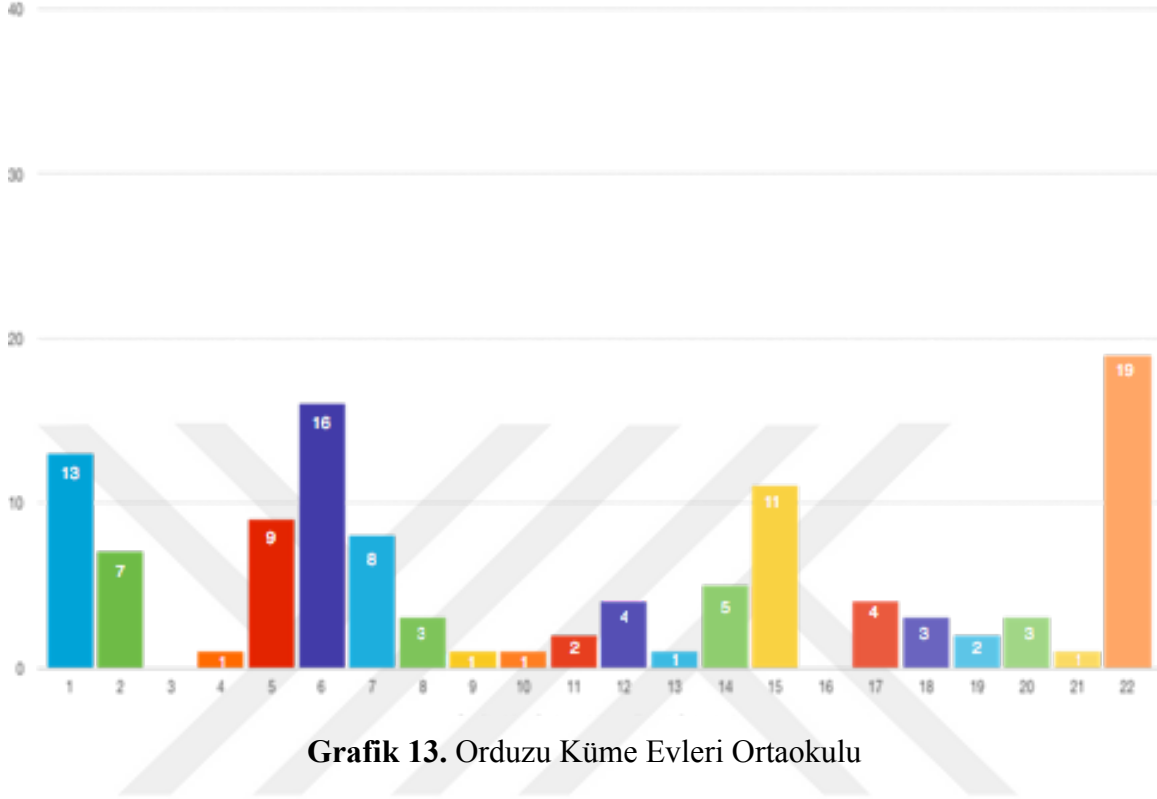

Grafik 12. Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu

Grafik 12’de belirtildiği gibi

- Okul metaforları 16 ğrenci metaforu ile %23,5 lik bir alanda 1 numaralı “Müzik dersi eğlencelidir.” kategorisinde yoğunlaşmaktadır.
- Okul metaforları 9 ğrenci metaforu ile %3,6’lik bir alanda 22 numaralı “Herhangi Bir Kategoriye Sahip Olmayan Metaforlar” kategorisi ile 9 ğrenci kategori oluşturamamıştır.
- Okul metaforları ile 3 numaralı “Müzik Dersi Değerlidir. ”,8 numaralı “Müzik Dersinin Belirli Kuralları Vardır.”,9 numaralı “Müzik Dersi Mutluluk Verir.”,13 numaralı “Müzik Dersi Zordur.”, 14 numaralı “Müzik Dersi Emek Gerektirir..” 19 numaralı “Müzik Dersi Kişiyi zgr Kılar.”,20 numaralı “Müzik Dersi Bir İhtiyaçtır.” ve 21 numaralı “Müzik Dersi Süreklilik Gerektirir.” Kategorilerine ait metafor geliştirememiştir.
- Okul metaforları 8 kategoride yer almamış ve 14 kategoride metafor geliştirmiştir. En az metafor çeşitliliği yer alan okul Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu geliştirdiği metaforları belirli kategorilerde bir araya getirdiği belirlenmiştir.

4.7.3 Orduzu Küme Evleri Ortaokulu verilerine göre;

Grafik 13. Orduzu Küme Evleri Ortaokulu

Grafik 13'te belirtildiği gibi;

- Okul metaforları 16 öğrenci metaforu ile %14'lük bir alanda 6 numaralı “Müzik dersi çeşitlilik sunar.” kategorisinde yoğunlaşmaktadır.
- Okul metaforları 19 öğrenci metaforu ile %16,7'lik bir alanda 22 numaralı “Herhangi Bir Kategoriye Sahip Olmayan Metaforlar” kategorisi ile 19 öğrenci kategori oluşturamamıştır.
- Okul metaforları ile 3 numaralı “Müzik Dersi Değerlidir. ”,16 numaralı “Müzik Dersi Yetenek Gerektirir.” Kategorilerine ait metafor geliştirememiştir.
- Okul metaforları yalnızca 2 kategoride yer almamış ve 20 kategoride metafor geliştirmiştir. En fazla metafor çeşitliliği yer alan okul Orduzu Küme Evleri Ortaokulu olarak belirlenmiştir.

4.8 Çalışmada Sınıf Değişkenine Göre Kategorilerin Dağılımı

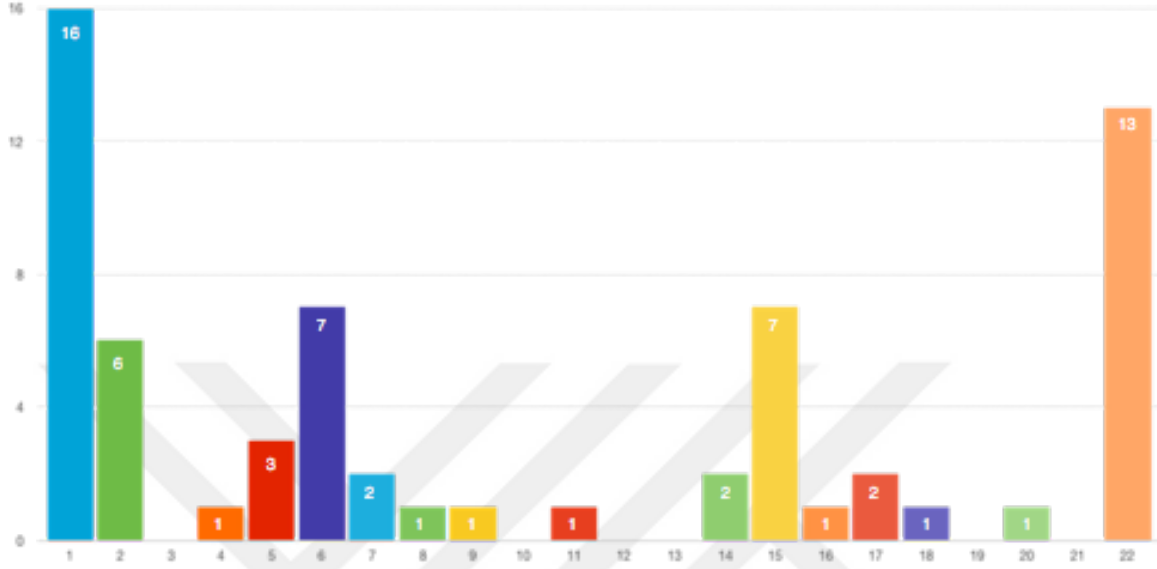
Tablo 10 Oluşturulan Metaforlar Hangi Kategoride Yer Almaktadır * Kaçınıcı Sınıfta Okuyorsunuz? Çapraz Tablo

Oluşturulan Metaforlar Hangi Kategoride Yer Almaktadır	Kaçınıcı sınıfta okuyorsunuz?					
	Crosstabulation	5. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf	Toplam
Müzik Dersi Eğlencelidir.	N	16	15	1	5	37
	Kategori %	43,2%	40,5%	2,7%	13,5%	100,0%
	Sınıf %	24,6%	19,7%	1,9%	8,8%	14,7%
	Toplam %	6,4%	6,0%	0,4%	2,0%	14,7%
Müzik Dersi Geliştirir.	N	6	7	6	3	22
	Kategori %	27,3%	31,8%	27,3%	13,6%	100,0%
	Sınıf %	9,2%	9,2%	11,3%	5,3%	8,8%
	Toplam %	2,4%	2,8%	2,4%	1,2%	8,8%
Müzik Dersi Değerlidir.	N	0	0	0	2	2
	Kategori %	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
	Sınıf %	0,0%	0,0%	0,0%	3,5%	0,8%
	Toplam %	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%	0,8%
Müzik Dersi Faydalıdır.	N	1	0	2	3	6
	Kategori %	16,7%	0,0%	33,3%	50,0%	100,0%
	Sınıf %	1,5%	0,0%	3,8%	5,3%	2,4%
	Toplam %	0,4%	0,0%	0,8%	1,2%	2,4%
Müzik Dersi Rahatlatır.	N	3	9	11	4	27
	Kategori %	11,1%	33,3%	40,7%	14,8%	100,0%
	Sınıf %	4,6%	11,8%	20,8%	7,0%	10,8%
	Toplam %	1,2%	3,6%	4,4%	1,6%	10,8%
Müzik Dersi Çeşitlilik Sunar.	N	7	6	8	12	33
	Kategori %	21,2%	18,2%	24,2%	36,4%	100,0%
	Sınıf %	10,8%	7,9%	15,1%	21,1%	13,1%
	Toplam %	2,8%	2,4%	3,2%	4,8%	13,1%
Müzik Dersi Duygularımızı Aktarmamızı Sağlar	N	2	4	2	4	12
	Kategori %	16,7%	33,3%	16,7%	33,3%	100,0%
	Sınıf %	3,1%	5,3%	3,8%	7,0%	4,8%
	Toplam %	0,8%	1,6%	0,8%	1,6%	4,8%
Müzik Dersinin	N	1	0	1	2	4
	Kategori %	25,0%	0,0%	25,0%	50,0%	100,0%

Belirli Kuralları Vardır.	Sınıf %	1,5%	0,0%	1,9%	3,5%	1,6%
	Toplam %	0,4%	0,0%	0,4%	0,8%	1,6%
Müzik Dersi Mutluluk Verir.	N	1	1	3	1	6
	Kategori %	16,7%	16,7%	50,0%	16,7%	100,0%
	Sınıf %	1,5%	1,3%	5,7%	1,8%	2,4%
	Toplam %	0,4%	0,4%	1,2%	0,4%	2,4%
Müzik Dersi Bağımlı Yapar	N	0	0	1	4	5
	Kategori %	0,0%	0,0%	20,0%	80,0%	100,0%
	Sınıf %	0,0%	0,0%	1,9%	7,0%	2,0%
	Toplam %	0,0%	0,0%	0,4%	1,6%	2,0%
Müzik Dersi Birliktelik İçerir	N	1	1	2	1	5
	Kategori %	20,0%	20,0%	40,0%	20,0%	100,0%
	Sınıf %	1,5%	1,3%	3,8%	1,8%	2,0%
	Toplam %	0,4%	0,4%	0,8%	0,4%	2,0%
Müzik Dersi Belirli Koşullar İçerir	N	0	3	2	2	7
	Kategori %	0,0%	42,9%	28,6%	28,6%	100,0%
	Sınıf %	0,0%	3,9%	3,8%	3,5%	2,8%
	Toplam %	0,0%	1,2%	0,8%	0,8%	2,8%
Müzik Dersi Zordur.	N	0	2	1	0	3
	Kategori %	0,0%	66,7%	33,3%	0,0%	100,0%
	Sınıf %	0,0%	2,6%	1,9%	0,0%	1,2%
	Toplam %	0,0%	0,8%	0,4%	0,0%	1,2%
Müzik Dersi Emek Gerektilir.	N	2	1	0	3	6
	Kategori %	33,3%	16,7%	0,0%	50,0%	100,0%
	Sınıf %	3,1%	1,3%	0,0%	5,3%	2,4%
	Toplam %	0,8%	0,4%	0,0%	1,2%	2,4%
Müzik Dersi Sevgidir.	N	7	3	1	3	14
	Kategori %	50,0%	21,4%	7,1%	21,4%	100,0%
	Sınıf %	10,8%	3,9%	1,9%	5,3%	5,6%
	Toplam %	2,8%	1,2%	0,4%	1,2%	5,6%
Müzik Dersi Yetenek Gerektilir.	N	1	0	0	1	2
	Kategori %	50,0%	0,0%	0,0%	50,0%	100,0%
	Sınıf %	1,5%	0,0%	0,0%	1,8%	0,8%
	Toplam %	0,4%	0,0%	0,0%	0,4%	0,8%
Müzik Dersi Huzur Verir.	N	2	6	1	2	11
	Kategori %	18,2%	54,5%	9,1%	18,2%	100,0%
	Sınıf %	3,1%	7,9%	1,9%	3,5%	4,4%
	Toplam %	0,8%	2,4%	0,4%	0,8%	4,4%
Müzik Dersi	N	1	1	3	0	5

	Sıkıcıdır.	Kategori %	20,0%	20,0%	60,0%	0,0%	100,0%
		Sınıf %	1,5%	1,3%	5,7%	0,0%	2,0%
		Toplam %	0,4%	0,4%	1,2%	0,0%	2,0%
	Müzik Dersi Kişiyi Özgür Kılar.	N	0	1	0	1	2
		Kategori %	0,0%	50,0%	0,0%	50,0%	100,0%
		Sınıf %	0,0%	1,3%	0,0%	1,8%	0,8%
		Toplam %	0,0%	0,4%	0,0%	0,4%	0,8%
	Müzik Dersi Bir İhtiyaçtır.	N	1	1	0	1	3
		Kategori %	33,3%	33,3%	0,0%	33,3%	100,0%
		Sınıf %	1,5%	1,3%	0,0%	1,8%	1,2%
		Toplam %	0,4%	0,4%	0,0%	0,4%	1,2%
	Müzik Dersi Süreklilik Gerektilir.	N	0	0	1	0	1
		Kategori %	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
		Sınıf %	0,0%	0,0%	1,9%	0,0%	0,4%
		Toplam %	0,0%	0,0%	0,4%	0,0%	0,4%
	Herhangi Bir Kategoriye Sahip Olmayan Metaforlar	N	13	15	7	3	38
		Kategori %	34,2%	39,5%	18,4%	7,9%	100,0%
		Sınıf %	20,0%	19,7%	13,2%	5,3%	15,1%
		Toplam %	5,2%	6,0%	2,8%	1,2%	15,1%
	TOPLAM	N	65	76	53	57	251
Kategori %		25,9%	30,3%	21,1%	22,7%	100,0%	
Sınıf %		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
Toplam %		25,9%	30,3%	21,1%	22,7%	100,0%	

4.8.1. Ortaokul 5. Sınıf öğrencileri verilerine göre;

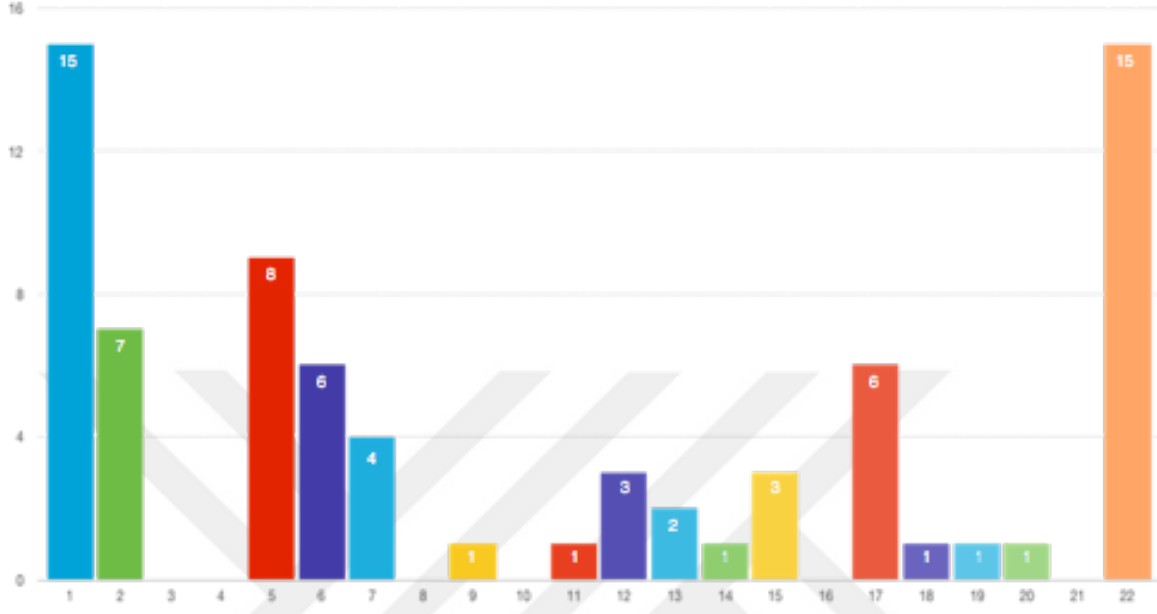

Grafik 14. Ortaokul 5. Sınıf öğrencileri

Grafik 14’te belirtildiği gibi,

- Ortaokul 5. Sınıf öğrencilerinin oluşturduğu metaforlar 16 metafor ile %24,6’lık bir alanda 1 numaralı “Müzik dersi eğlencelidir.” kategorisinde yoğunlaşmaktadır.
- Ortaokul 5. Sınıf öğrencilerinin oluşturduğu metaforlar 13 metafor ile %20’lik bir alanda 22 numaralı “Herhangi Bir Kategoriyeye Sahip Olmayan Metaforlar.” kategorisinde yoğunlaşmaktadır.
- Ortaokul 5. Sınıf öğrencilerinin oluşturduğu metaforlar 3 numaralı “Müzik Dersi Değerlidir. ”, 10 numaralı “Müzik Dersi Bağımlı Yapar.” 12 numaralı “Müzik Dersi Belirli Koşullar İçerir. “, 13 numaralı “Müzik Dersi Zordur. “, 19 numaralı “Müzik Dersi Kişiyi Özgür Kılar.“ ve 21 numaralı “Müzik Dersi Süreklilik Gerektirir. “Kategorilerine ait metafor geliştirememiştir.

4.8.2 Ortaokul 6. Sınıf öğrencileri verilerine göre;

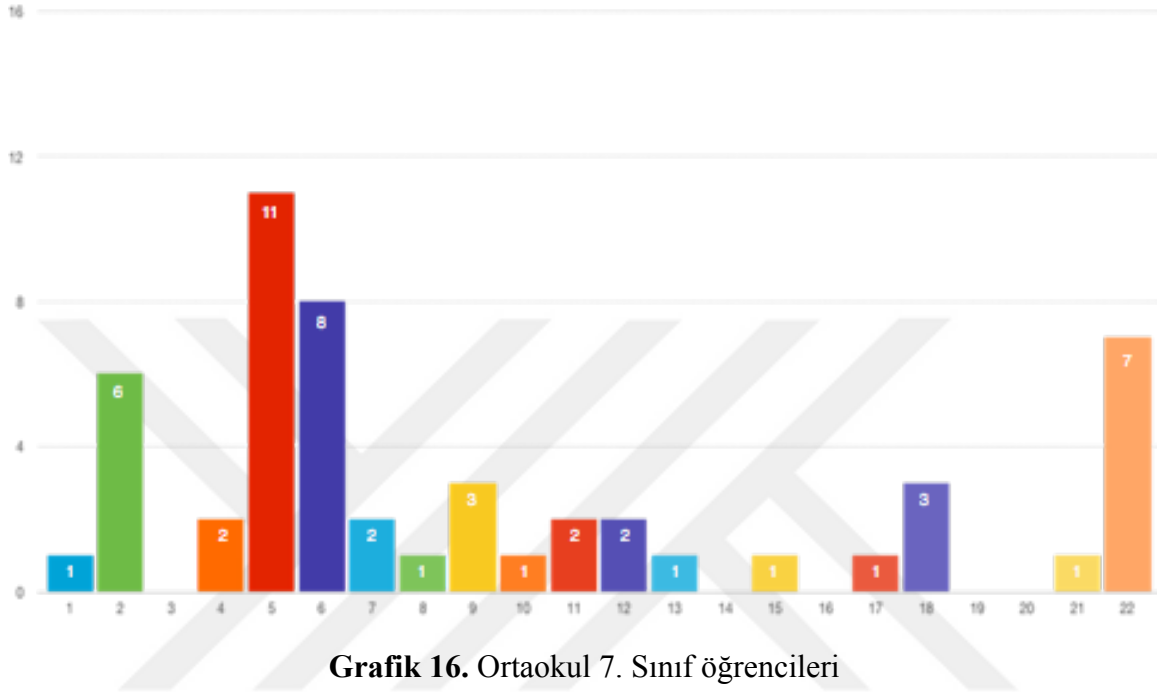

Grafik 15. Ortaokul 6. Sınıf Öğrencileri

Grafik 15’te belirtildiği gibi,

- Ortaokul 6. Sınıf öğrencilerinin oluşturduğu metaforlar 15 metafor ile %19,7’lik bir alanda 1 numaralı “Müzik dersi eğlencelidir.” kategorisinde yoğunlaşmaktadır.
- Ortaokul 6. Sınıf öğrencilerinin oluşturduğu metaforlar 15 metafor ile %19,7’lik bir alanda 22 numaralı “Herhangi Bir Kategoriye Sahip Olmayan Metaforlar.” kategorisinde yoğunlaşmaktadır.
- Ortaokul 6. Sınıf öğrencilerinin oluşturduğu metaforlar 3 numaralı “Müzik Dersi Değerlidir. ”,4 numaralı “Müzik Dersi Faydalıdır.” 8 numaralı “Müzik Dersinin Belirli Kuralları Vardır.” 10 numaralı “Müzik Dersi Bağımlı Yapar.” 12 numaralı “Müzik Dersi Belirli Koşullar İçerir. “ 16 numaralı “Müzik Dersi Yetenek Gerektirir. “ ve 21 numaralı “Müzik Dersi Süreklilik Gerektirir. “Kategorilerine ait metafor geliştirememiştir.

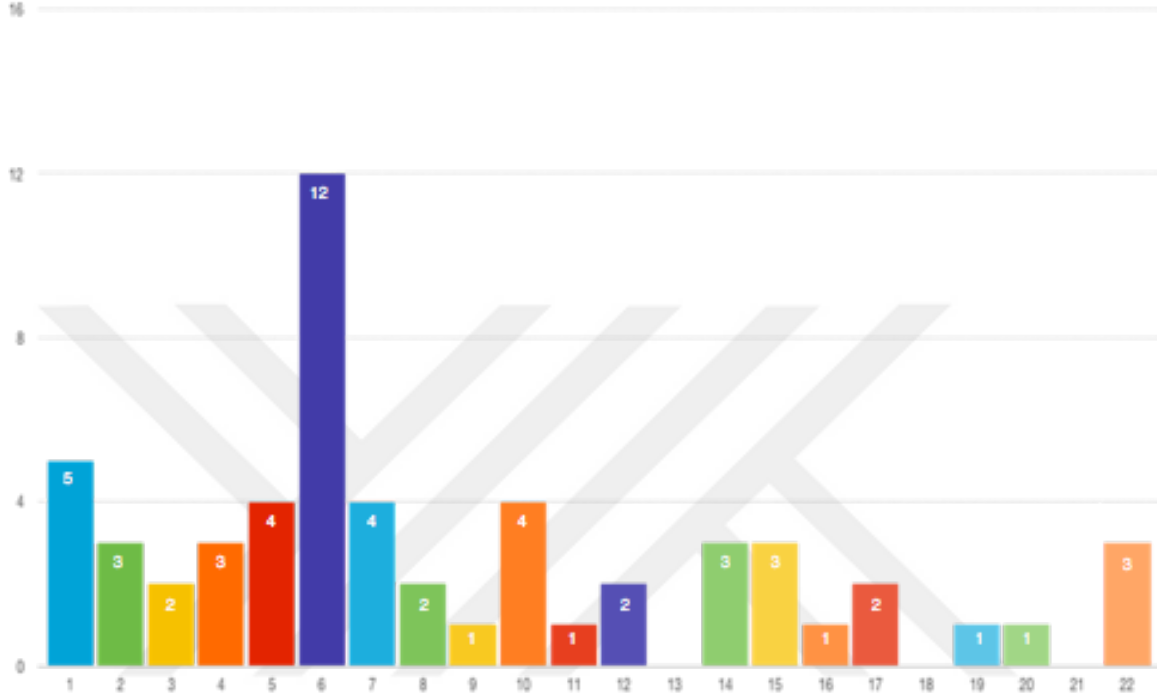
4.8.3 Ortaokul 7. Sınıf öğrencileri verilerine göre;

Grafik 16’da belirtildiği gibi,

- Ortaokul 7. Sınıf öğrencilerinin oluşturduğu metaforlar 11 metafor ile %20,8’lik bir alanda 5 numaralı “Müzik Dersi Rahatlatır.” kategorisinde yoğunlaşmaktadır.
- Ortaokul 7. Sınıf öğrencilerinin oluşturduğu metaforlar 7 metafor ile %13,2’lik bir alanda 22 numaralı “Herhangi Bir Kategoriyeye Sahip Olmayan Metaforlar.” kategorisinde yoğunlaşmaktadır.
- Ortaokul 7. Sınıf öğrencilerinin oluşturduğu metaforlar 3 numaralı “Müzik Dersi Değerlidir. ”,14 numaralı “Müzik Dersi Emek Gerektirir.”, 16 numaralı “Müzik Dersi Yetenek Gerektirir.”, 19 numaralı “Müzik Dersi Kişiyi Özgür Kılar. “ ve 20 numaralı “Müzik Dersi Bir İhtiyaçtır.. “Kategorilerine ait metafor geliştirememiştir.

4.8.4 Ortaokul 8. Sınıf öğrencileri verilerine göre;

Grafik 17. Ortaokul 8. Sınıf Öğrencileri

Grafik 17’de belirtildiği gibi,

- Ortaokul 8. Sınıf öğrencilerinin oluşturduğu metaforlar 12 metafor ile %21,1’lik bir alanda 6 numaralı “Müzik Dersi Çeşitlilik Sunar..” kategorisinde yoğunlaşmaktadır.
- Ortaokul 8. Sınıf öğrencilerinin oluşturduğu metaforlar 3 metafor ile %5,3’lük bir alanda 22 numaralı “Herhangi Bir Kategoriye Sahip Olmayan Metaforlar.” kategorisinde yoğunlaşmaktadır.
- Ortaokul 8. Sınıf öğrencilerinin oluşturduğu metaforlar 13 numaralı “Müzik Dersi Zordur. “, 18 numaralı “Müzik Dersi Sıkıcıdır.”, ve 21 numaralı “Müzik Dersi Süreklilik Gerektirir. “Kategorilerine ait metafor geliştirememiştir.

4.9 Çalışmada Yerleşim Yerleri ve Çevresel Faktörlerin Metaforlar Üzerinde Dağılımı

4.9.1 Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu Teknik Bilgiler ve Metafor dağılımları

Tablo 11 Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu Teknik Bilgiler

Okulun Adı	Öğretmen Sayısı	Sınıf Sayısı	Öğrenci Sayısı	Müzik Sınıfı	Kütüphane	Fen Laboratuvarı	İl Merkezine Uzaklık	Yakınında Bulunan Kurum veya Kuruluş
Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu	13	8	159	-	1	1	9,5 km	Evliyaoğlu Camii

- Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu 13 öğretmeni ile 159 öğrenci ile birlikte 8 sınıfa sahip bir ortaokul olmakla birlikte okulun 1 kütüphanesi ve 1 fen laboratuvarı bulunmaktadır. Ancak, müzik sınıfı bulunmamaktadır.
- Okul fatih projesi kapsamında akıllı tahtalar ve bilgisayarlar ile yeterli teknolojik altyapıya sahiptir.
- İl merkezine 9,5 km’lik uzaklığı ile topluma taşıma araçları okulun hemen yakınından geçecek şekilde güzergahlanmıştır.
- Okulun bahçesi ile ağaçlık alanlar ve hususi hayvan yetiştirme alanlarının yanında, sulama havuzu ve Evliyaoğlu Camii aynı hizada yer almaktadır.

Bu bilgiler doğrultusunda öğrencilerin geliştirdiği kategori ve metaforlar yerleşim yerleri ve çevresel faktörler göz önünde bulundurularak değerlendirildiğinde;

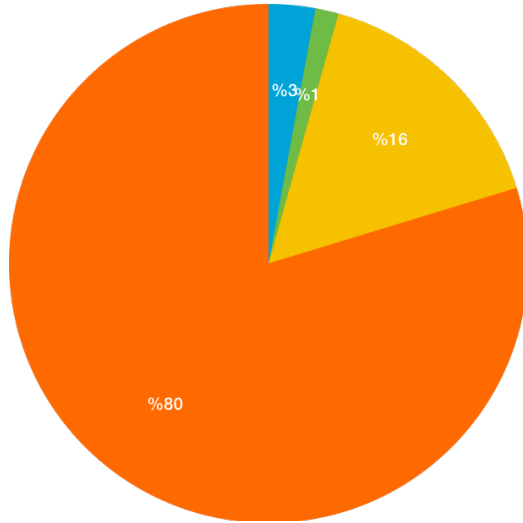
- Aaçlık alanlar ve hususi hayvan yetiştirme alanları ile ilgili olarak; “Hayvanların Sesi”, “Elma Ağacı”, “Elma”, “Doğa”, “iek”, “Ağaç Yapradı”, “Ağaç”, “İnek”, “Kuş”, “Tavuk Ayağı”, “Toprak” gibi metaforlar geliştirilmiştir.
- Camii ile ilgili olarak; “Ezan”, “Din” gibi metaforlar geliştirilmiştir.
- Okulun teknolojik gelişmeleri ile ilgili olarak; “Teknoloji” metaforu geliştirilmiştir.

Bu metaforların yerleşim yeri ve çevresel farklılıklar göz önünde bulundurularak yüzdelik ve frekans değerleri belirlenmiştir.

Tablo 12 Yerleşim Yerleri ve evresel Faktörlerin Metaforlar zerinde Dağılımı

	Ağaçlık Alan	Camii	Teknoloji	Diğer
Frekans	11	2	1	55
Yüzde	%16	%3	%1	%80

● CAMii ● TEKNOLOJİ ● AĞAÇLIK ALAN ● DİĞER

Grafik 18.

Grafik 18 ile belirlenen frekansların yüzdelik dağılımları belirlenmiştir. Bu grafiğe göre; 69 metafor frekansı ile Hanımın iftliği Fatih Ortaokulu Metaforları, %80 evresel faktörden etkilenmeyen %16 ağaçlık alan, %3 Camii ve %1 Teknoloji etkenlerinin farkında olan öğrencilerden

oluşmaktadır.4.9.2 Orduzu Mecit şahaplığu Ortaokulu Teknik Bilgiler ve Metafor dağılımları

Tablo 13 Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu Teknik Bilgiler

Okulun Adı	Öğretmen Sayısı	Sınıf Sayısı	Öğrenci Sayısı	Müzik Sınıfı	Kütüphane	Fen Laboratuvarı	İl Merkezine Uzaklık	Yakınında Bulunan Kurum veya Kuruluş
Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu	15	8	198	-	-	-	13,2 km	Kaldırım Mezarlığı

- Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu 15 öğretmeni ile 198 öğrenci ile birlikte 8 sınıfa sahip bir ortaokul olmakla birlikte okulun kütüphanesi, fen laboratuvarı ve müzik sınıfı bulunmamaktadır. bulunmaktadır.
- Okul fatih projesi kapsamında değerlendirme sürecinde olması nedeni ile çalışma süresi boyunca akıllı tahtalar ve bilgisayarlar ile yeterli teknolojik altyapıya sahip değildir.
- İl merkezine 13,2 km'lik uzaklığı ile topluma taşıma araçları okulun hemen yakınından geçecek şekilde güzergahlanmıştır.
- Okul bahçesinin yakınında az bir ağaçlık alan yer almaktadır. Şu anda aktif olarak kullanılmayan “Kaldırım Mezarlığı” arasında yaklaşık olarak 50 metrelik bir mesafe bulunmaktadır. Bazı öğrenciler okula ulaşmak için mezarlığın sınırları dahilinde yürümektedir.
- Okulun 100 metre mesafesinde bir gölet bulunmaktadır.

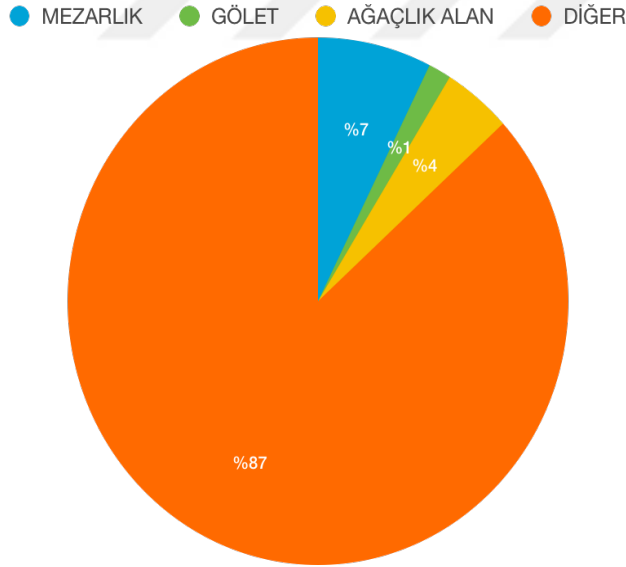
Bu bilgiler doğrultusunda öğrencilerin geliştirdiği kategori ve metaforlar yerleşim yerleri ve çevresel faktörler göz önünde bulundurularak değerlendirildiğinde;

- Ağaçlık alanlar ile ilgili olarak; “Ağaç”, “Kuş”, “Papatya” gibi metaforlar geliştirilmiştir.
- Mezarlık ile ilgili olarak; “Ağlayan Bir Bebek”, “Ağlayan Çocuk”, “Cennet”, “Vampir”, “Yağmur Sonrası Kokan Toprak” gibi metaforlar geliştirilmiştir.
- Gölet ile ilgili olarak; “Akarsu” metaforu geliştirilmiştir.

Bu metaforların yerleşim yeri ve çevresel farklılıklar göz önünde bulundurularak yüzdeler ve frekans değerleri belirlenmiştir.

Tablo 14 Yerleşim Yerleri ve Çevresel Faktörlerin Metaforlar Üzerinde Dağılımı

	Ağaçlık Alan	Mezarlık	Gölet	Diğer
Frekans	3	5	1	59
Yüzde	%4	%7	%1	%87

Grafik 19.

Grafik 19 ile belirlenen frekansların yüzdeler dağılımları belirlenmiştir. Bu grafiğe göre; 68 metafor frekansı ile Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu Metaforları, %87 çevresel faktörden etkilenmeyen %4 ağaçlık alan, %7 Mezarlık ve %1 Gölet etkenlerinin farkında olan öğrencilerden oluşmaktadır.

4.9.3 Orduzu Küme Evleri Ortaokulu Teknik Bilgiler ve Metafor dağılımları

Tablo 15 Orduzu Küme Evleri Ortaokulu Teknik Bilgiler

Okulun Adı	Öğretmen Sayısı	Sınıf Sayısı	Öğrenci Sayısı	Müzik Sınıfı	Kütüphane	Fen Laboratuvarı	İl Merkezine Uzaklık	Yakınında Bulunan Kurum veya Kuruluş
Orduzu Küme Evleri Ortaokulu	9	4	90	-	1	1	8.2 km	-

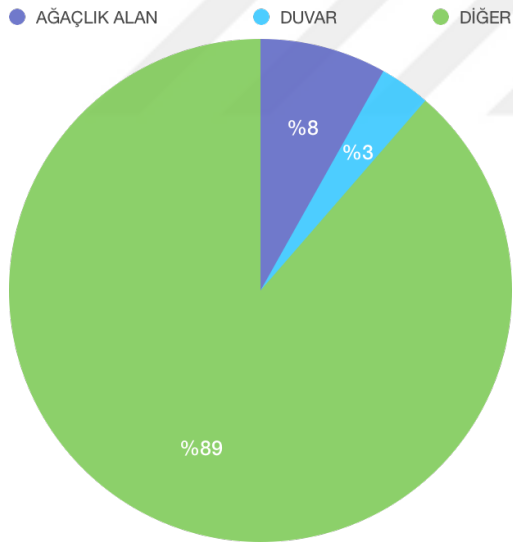
- Orduzu Küme Evleri Ortaokulu 9 öğretmeni ile 90 öğrenci ile birlikte 4 sınıfa sahip bir ortaokul olmakla birlikte okulun 1 kütüphanesi ve 1 fen laboratuvarı bulunmaktadır. Ancak, müzik sınıfı bulunmamaktadır.
- Okul fatih projesi kapsamında değerlendirme sürecinde olması nedeni ile çalışma süresi boyunca akıllı tahtalar ve bilgisayarlar ile yeterli teknolojik altyapıya sahip değildir.
- İl merkezine 8,2 km’lik uzaklığı ile topluma taşıma araçları okulun hemen yakınından geçecek şekilde güzergahlanmıştır.
- Okul bahçesinin yakınında az bir ağaçlık alan yer almaktadır. Okulun yakınında herhangi bir kurum veya kuruluş yer almamaktadır.
- Okul yerleşim yerinin tepe noktasına kurulmuş ve güvenlik nedeni ile yaklaşık 2 metrelik beton duvarlar ile çevrilmiştir.Bu bilgiler doğrultusunda öğrencilerin geliştirdiği kategori ve metaforlar yerleşim yerleri ve çevresel faktörler göz önünde bulundurularak değerlendirildiğinde;

- Aaçlık alanlar ile ilgili olarak; “Ağaç”, “Kuş”, “Diken”, ”Doğa”, “Kelebek”, “Kiraz”, “Meyve” gibi metaforlar geliştirilmiştir.
- Güvenlik nedeni ile konumlandırılmış beton duvar ile ilgili olarak; “Bulut”, “Gökyüzü”, “Elektrik Direklerinin Telleri”, “Özgürlük” gibi metaforlar geliştirilmiştir.

Bu metaforların yerleşim yeri ve çevresel farklılıklar göz önünde bulundurularak yüzdeler ve frekans değerleri belirlenmiştir.

Tablo 16 Yerleşim Yerleri ve Çevresel Faktörlerin Metaforlar Üzerinde Dağılımı

	Aaçlık Alan	Duvar	Diğer
Frekans	10	4	109
Yüzde	%8	%3	%89

Grafik 20.

Grafik 20 ile belirlenen frekansların yüzdeler dağılımları belirlenmiştir. Bu grafiğe göre; 114 metafor frekansı ile Orduzu Küme Evleri Ortaokulu Metaforları, %89 çevresel faktörden etkilenmeyen %8 ağaçlık alan, %4 Duvar etkenlerinin farkında olan öğrencilerden oluşmaktadır.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Metafor analizi, uygulanan bu çalışmada her öğrencinin ailesi, okul yaşantısı, ilgili öğretmene ve derse olan tutumu ve çevresel birçok etken ile farklılaşan nitel bir araştırma yöntemi olarak, öğrencinin müzik dersine karşı oluşturduğu metaforlar sayesinde öğrencinin bu tutumunun beraberinde birçok durumu da açığa çıkarabileceği düşünülmektedir.

“Metafor anketinin” doğru uygulanması ve metaforu uygulayan araştırmacının ilgili anketi doğru bir şekilde anlatması, metafor geliştirme konusunda büyük önem teşkil etmektedir. Her ne kadar “metafor anketi” doğru uygulansa da öğrencilerin metafor oluşturamaması veya bu metaforu kategorileştirememesi hemen her çalışma da ortaya çıkmıştır. Bu durumun öğrencinin yetersizliği veya anketi algılayamamasından dolayı değil anketin uygulandığı sırada öğrencinin konuya ve ilgili ankete odaklanamamasından kaynaklı olduğu birçok çalışmada tespit edilmiştir. Metafor oluşturamayan öğrencilere farklı konularda örnekler verilerek mutlaka metafor oluşturabilmesi sağlanmalıdır. Yapılan çalışmada metafor üretemeyen öğrencinin bulunmaması çalışmada metafor anketinin doğru uygulandığını göstermektedir. Ancak öğrencilerin metaforları açıklarken çalışmada belirlenen kategoriler içinde yer almamaları çalışmaya olumsuz bir etki göstermemekte aksine öğrencilerin kategori oluşturamaması bir araştırma konusu olarak öğrenci düzeyi belirlemede fayda sağlamaktadır. Öğrencinin oluşturduğu metaforu açıklayamaması, ya da açıklama bölümünde oluşturduğu metafordan başka konularla ilgili açıklamalarda bulunması öğrencinin odaklanma sorununu ortaya çıkarmaktadır.

Öğrencilerin bu durum ile birlikte metafor oluşturmuş ancak kategorileştirememiş anket örneklerinin cinsiyet bazında 251 öğrenciden 15'i erkek, 23'ü kız öğrenci olmakla birlikte 38 öğrencinin bu şekilde odaklanma sorunu olduğu tespit edilmiştir. Bu oranın okullara göre dağılımı araştırıldığında ilk sırada 19 öğrenci ile Orduzu Küme Evleri Ortaokulu olduğu tespit edilmiştir. Bu sorunun sınıf bazında araştırılması söz konusu olduğunda ilk sırada 15 öğrenci ile 6. Sınıf öğrencileri olduğu tespit edilmiştir. Bu sorunun cinsiyet bazında araştırılması söz konusu olduğunda ise 23 öğrenci ile kız öğrenciler olduğu tespit edilmiştir.

Metafor çalışmaları ile öğrencilerin kelime dağarcığını belirleyen bir diğer durum ise öğrencilerin ürettikleri metaforlar üzerindeki farklılıklardır. Öğrencilerin geliştirdiği metaforlar eğer bir kelime üzerinde yoğunlaşmakta ise bu öğrencilerin farklı düşünme veya kendini farklı ifade edebilme yetilerinin zayıf olduğunu göstermektedir.

Bu durum göz önünde bulundurularak Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu'nun kendi metafor farklılıkları dahilinde %25'lik bir oranla aynı metaforların kullanıldığı en fazla okul olarak tespit edilmiştir. Bu sıralama %23'lük bir oranla Orduzu Küme Evleri Ortaokulu ve %14'lük bir oranla Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu ile devam etmektedir. Aynı zamanda çalışmada 8. Sınıf öğrencilerinin diğer sınıflara oranla farklı metaforlar üretmesi ve aynı metaforu üreten sınıfların çoğunlukla 5. ve 6. Sınıf öğrencilerinden oluşması eğitim düzeyinin kelime dağarcığını etkilediğın açıkça göstergesi olmuştur

Çalışmada metafor ve kategori ilişkisi ile anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Ancak kategorilerin dağılım grafikleri incelendiğinde “Herhangi bir kategoriye sahip olmayan metaforlar” kategorisi 38 öğrenci ile ilk sırada hemen ardından ise 37 öğrenci ile “Müzik dersi eğlencelidir” kategorisi oluşturulmaktadır. Bu sonuç öğrencilerin kategori oluşturmada zorlandığını ancak kategori oluşturabilen diğer öğrencilerin ise müzik dersini eğlence ile bağdaştırdığını göstermektedir. Eğlence kategorisinin ardından 33 öğrenci ile “Müzik dersi çeşitlilik sunar.” Kategorisi geliştirilmiştir. Bu durum ise öğrencilerin müzik dersini çeşitli çalgılar ve müzik türleri ile bağdaştırdığını ve müziğın çeşitliliklerden oluştuğunu saptadığını göstermektedir.

Yapılan sıralama ile 3 kategoriden ilk sırada olan müzik dersine yönelik kategoriye sahip olmayan bu nedenle “Herhangi bir kategoriye sahip olmayan metaforlar.” başlığıyla ele alınmış kategori; okul, cinsiyet ve sınıf düzeylerine göre dağılımları incelendiğinde;

- **Okul değişkeni göz önünde bulundurularak incelendiğinde sıralama şu şekilde belirlenmiştir.**

1-Orduzu Küme Evleri Ortaokulu olarak belirlenmiştir.

2-Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu

3-Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu

- **Cinsiyet değişkeni göz önünde bulundurularak incelendiğinde sıralama şu şekilde belirlenmiştir.**

1- Erkek öğrenciler

2- Kız öğrenciler

- **Sınıf değişkeni göz önünde bulundurularak incelendiğinde sıralama şu şekilde belirlenmiştir.**

1- 6. Sınıf öğrencileri

2- 5. sınıf öğrencileri

3- 7. Sınıf öğrencileri

4- 8. Sınıf öğrencileri

yapılan analizler sonucu tespit edilmiştir.

İlk 3 kategoriden ikinci sırada olan “Müzik dersi eğlencelidir.” Kategorisi; okul, cinsiyet ve sınıf düzeylerine göre dağılımları incelendiğinde;

- **Okul değişkeni göz önünde bulundurularak incelendiğinde sıralama şu şekilde belirlenmiştir.**

1- Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu

2- Orduzu Küme Evleri Ortaokulu

3- Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu

- **Cinsiyet değişkeni göz önünde bulundurularak incelendiğinde sıralama şu şekilde belirlenmiştir.**

1- Kız öğrenciler

2- Erkek öğrenciler

- **Sınıf değişkeni göz önünde bulundurularak incelendiğinde sıralama şu şekilde belirlenmiştir.**

1- 5. sınıf öğrencileri

2- 6. Sınıf öğrencileri

3- 8. Sınıf öğrencileri

4- 7. Sınıf öğrencileri

yapılan analizler sonucu tespit edilmiştir.

İlk 3 kategoriden üçüncü sırada olan “Müzik dersi çeşitlilik sunar.” Kategorisi; okul, cinsiyet ve sınıf düzeylerine göre dağılımları incelendiğinde

- **Okul değişkeni göz önünde bulundurularak incelendiğinde sıralama şu şekilde belirlenmiştir.**

1- Orduzu Küme Evleri Ortaokulu

2- Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu

3- Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu

- **Cinsiyet değişkeni göz önünde bulundurularak incelendiğinde sıralama şu şekilde belirlenmiştir.**

1- Erkek öğrenciler

2- Kız öğrenciler

- **Sınıf değişkeni göz önünde bulundurularak incelendiğinde sıralama şu şekilde belirlenmiştir.**

1- 6. Sınıf öğrencileri

2- 5. sınıf öğrencileri

3- 7. Sınıf öğrencileri

4- 8. Sınıf öğrencileri

yapılan analizler sonucu tespit edilmiştir.

Kategorilerilen değişiklik göstermesi her okulun, her sınıfın, erkek ve kız öğrencilerin farklı ortam, yetiştirilme tarzı ve yaşam tecrübelerinin yanı sıra çevresel faktörlerin de etkili olabileceği düşünöldüğünden çalışmada son olarak yerleşim yerleri ve çevresel faktörlerin çalışmada etkisi üzerine bir analiz daha yapılarak bu düşüncenin doğruluğuna kaynak gösterilmesi hedeflenmiştir.

Çalışmada bu düşünce üzerine okullar belirlenirken okulun çevresinde ayniyet taşıyan durumlar ve farklı kurum ve kuruluşların olabilmesinden yola çıkılarak, üç ortaokulun da etrafında ağaçlık alan olduğu belirlenmiştir. Farklılıklar göz önünde alındığında ise Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu'nun yakınında “Kaldırım Mezarlığı”nın “Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu”nun yakınında “Evliyaoğlu Camii”nin “Orduzu Küme Evleri Ortaokulu”nun etrafında ise hiçbir kamu kuruluşunun olmaması çalışmada ne gibi değişikliklere yol açacağı tespit edilmeye çalışılmıştır.

Bu değişiklikler ve ayniyetler çerçevesinde metaforlar içinde öğrencilerin başlıca kullandıkları; eğlence, çeşitlilik ve rahatlama gibi kelimelerinin yanı sıra her okulun etrafında bulunan ağaçlık alanlar nedeni ile “Ağaç, yaprak, kuş, inek ve doğa” gibi metaforların her okulda da geliştiiği tespit edilmiştir. Ancak kurum, kuruluşlar ve yerleşke özellikleri göz önüne alındığında “Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu”nun yakınında yer alan mezarlık yerleşkesi nedeni ile öğrencilerin “Ağlayan bir bebek.”, “Ağlayan çocuk.”, “Cennet”, “Vampir”, “Yağmur sonrası kokan toprak.” gibi ve “Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu”nun yakınında bulunan Camii yerleşkesi nedeni ile öğrencilerin “Ezan” ve “Din” gibi ve “Orduzu Küme Evleri Ortaokulu”nun bir tepe noktasına kurulmuş olması ve etrafının iki ila beş metrelik duvarlar ile kapatılması nedeni ile öğrencilerin “Bulut”, Gökyüzü” “Elektrik Direklerinin Telleri” ve Özgürlük” gibi olguları oluşturduğu tespit edilmiştir.

Öğrencilerin genel olarak eğlence, çeşitlik ve rahatlama olarak tanımladığı müzik dersini bazı öğrencilerin hayal dünyası için oldukça kötü ve bilinç altı düzeyinde müziği “ağlayan bebek”, “vampir” ve ”Cennet” gibi soyut bilinç altı olgularıyla bağdaştırması bu öğrencinin o ortamdan hoşnut ve mutlu olmadığını çok kesin bir kanıtı olarak çalışmada tespit edilmiştir. Metaforlar sadece bir olgu ve durum için oluşturulmuş basit benzeştirmelerin olmadığı, çalışmada yer alan her metaforun geniş çevreler ve araştırmalar içinde düşünüldüğünde birçok olguyu açığa çıkartabildiği ve bu basit uygulama yolu ile her çalışmada kolaylıkla analiz edilebilen metaforların çalışmalara ve analizlere yol gösterebildiği bu çalışma ile bir kez daha kanıtlanmaktadır.

ÖNERİLER

- İncelenen okulların eksikliklerinin öğrencilere yansıdığı düşünülerek köy okullarındaki standartların yerleşim yerleri dahilindeki şehir okulları ile aynı düzeye getirilebilir.
- Öğrencilerin kelime dağarcığını geliştirecek çalışmaların yoğunlaştırılması kitap okuma alışkanlığı sağlayacak etkinlikler düzenlenebilir.
- Öğrencilere uygulanan metafor analizi okullarda her ders için her yıl sonunda öğrencilere uygulanabilir ve bu metaforlar yolu ile dersler hakkındaki görüşleri saptanabilir.
- Öğrencilere yapılan etkinlikler veya müfredata ait bir konu için her ders sonunda basit metaforlar geliştirilmesi istenerek analizlerinin yapılarak öğrencilerin ders veya etkinlik hakkındaki görüşleri incelenebilir.
- Okulların yerleşim yeri etrafına öğrencilerin kötü etkilenecekleri kuruluşların kesinlikle açılmasına engel olunmalı veya o kuruluşun yakınına okullar inşa edilmemelidir.
- Okulların güvenlik nedeni ile yapılan önlem duvarları öğrencinin sosyal alan ile ilişkisini kesecek düzeyde olmamalıdır.
- Öğrencinin müzik dersine karşı tutumunun her zaman iyi düzeyde olmasını sağlamak için müzik öğretmenin dersi eğlenceli bir halde tamamlaması ve müziği her ne türde olursa olsun sevdirmelidir.

KAYNAKÇA

- Afacan, Ş. (2010). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin müzik dersine yönelik öz yeterlilik algı ve tutumlarının değerlendirilmesi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tez Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.*
- Akkaya, E. (2012). Ortaöğretim Öğrenci ve Öğretmenlerinin Okul ve İdeal Okul Algılarının Metafor Yoluyla Analizi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.*
- Aksan, D. (1998). *Dilbilim Seçkisi: Günümüz Dilbilimiyle İlgili Yazılardan Çeviriler*, Türk Dil Kurumu, Ankara.
- Arnett, R. C. (1999). Metaphorical Guidance: Administration As Building And Renovation. *Journal Of Educational Administration*, 37(1), 80-89.
- Arslan, M. M. ve Bayrakçı, M. (2006). Metaforik Düşünme ve Öğrenme Yaklaşımının Eğitim-Öğretim Açısından İncelenmesi. *Milli Eğitim*, 35(171), 100-108.
- Aydın, İ. S. ve Pehlivan, A. (2010). Türkçe Öğretmeni Adaylarının Öğretmen Ve Öğrenci Kavramlarına İlişkin Kullandıkları Metaforlar. *Turkish Studies*, 5(3), 818-842.
- Babacan, E. (2014). Agsl Öğrencilerinin Müzik Kavramına İlişkin Algıları: Metafor Analizi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 124-132.
- Balcı, A. (2003). Eğitim Örgütlerine Yeni Bakış Açılıarı: Kuram Araştırma İlişkisi I. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 33(33), 26-61.
- Beşkardeş Günay, S. (2007). *Üstün Zekâlı ve Özel Yetenekli Öğrencilerin Yabancı Dil (İngilizce) Öğretiminde Metafor Sisteminin Uygulanması* (Master's Thesis, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Boyacı, A. (2009). İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Eğitim Planlaması Süreçlerine Yönelik Kullandıkları Metaforlar. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (21), 111-124.
- Botha, E. (2009). Why Metaphor Matters İn Education. *South African Journal Of Education*, 29(4), 431-444.
- Çelikten, M. (2006). Culture And Teacher Metaphors Used İn Educational System. *Social Sciences Journal*, 21, 269-283.
- Cerit, Y. (2008). Öğretmen Kavramı İle İlgili Metaforlara İlişkin Öğrenci, Öğretmen Ve Yöneticilerin Görüşleri. *Journal Of Turkish Educational Sciences*, 6(4).

- Edwards, J. (1998). Music Therapy For Children With Severe Burn Injury. *Music Therapy Perspectives*, 16(1), 21-26.
- Erdem, F. ve Satır, C. (2003). Features of Organizational Culture in Manufacturing Organizations: A Metaphorical Analysis. *Work Study*, 52(3), 129-135.
- Ertan-Kantos, Z. (2011). Örgüt Metaforlarında Liderlik: Kavramsal Bir Çözümleme. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi-Journal Of Educational Sciences Research*, 1(1), 135-158.
- Fetah, E., Çelik, İ. ve Aktürk, A. O. (2014). Ortaokul Öğrencilerinin Facebook Algısı: Bir Metafor Analizi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(2), 635-648.
- Forceville, C. (2002). *Pictorial Metaphor In Advertising*. Routledge.
- Geçit, Y. ve Gençer, K. (2011). Sınıf Öğretmenliği 1. Sınıf Öğrencilerinin Coğrafya Algılarının Metafor Yoluyla Belirlenmesi (Rize Üniversitesi Örneği).
- Gibbs Jr, R. W. (Ed.). (2008). *The Cambridge Handbook of Metaphor and Thought*. Cambridge University Press.
- Girmen, P. (2007). İlköğretim Öğrencilerinin Konuşma ve Yazma Sürecinde Metaforlardan Yararlanma Durumları. *Unpublished Doctoral Dissertation, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, Turkey*.
- Gültekin, M. (2013). İlköğretim Öğretmen Adaylarının Eğitim Programı Kavramına Yükladıkları Metaforlar. *Eğitim Ve Bilim*, 38(169).
- Güven, B. ve Güven, S. (2009). İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersinde Metafor Oluşturma Becerilerine İlişkin Nicel Bir İnceleme. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17(2), 503-512.
- Güvendir, M. A. ve Özkan, Y. Ö. (2016). Öğretmen Adaylarının Ölçme ve Değerlendirme Dersine Yönelik Algılarının Metaforlar Yoluyla Belirlenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (47).
- Goodman, N. (2003). Ay Aydınlığı Olarak Eğretilen. Kitaplık. (Çev. Mehmet H. Doğan). Yky. 65(Ekim). 71 -74. İstanbul.
- Göğüş, G. (2008). İlköğretim I. Kademe Müzik Eğitiminde Öğretmenin Etkinliği. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.21(2), 369-382.
- Hurst, D. K. (2000). *Kriz ve Yenilenme*. İstanbul: Alfa Yayınları.

Jacobson, R. (2003). Metaforik ve Metonimik Kutuplar. Kitaplık. (Çev: E. Efe ÇAkmak). Yky. 65(Ekim). 76 -78, İstanbul.

Jensen, D. (2006). Metaphors as A Bridge To Understanding Educational and Social Contexts. *International Journal Of Qualitative Methods*, 5(1), 36-54.

Kalyoncu, R. (2012). Görsel Sanatlar Öğretmeni Adaylarının “Öğretmenlik” Kavramına İlişkin Metaforları/Visual Arts Teacher Candidates' Metaphors Related To Concept Of Teaching". *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(20).

Kararımak, Ö. ve Güloğlu, B. (2012). Metafor: Danışan ve Psikolojik Danışman Arasındaki Köprü. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(37), 122-135.

Karasar, N. (1994) Bilimsel Araştırma Yöntemi, 5. Basım, Ankara: 3A Araştırma ve Eğitim Danışmanlık Ltd.

Lakoff, G. ve Johnson, M. (1987). The Metaphorical Logic of Rape. *Metaphor And Symbol*, 2(1), 73-79.

Longhini, A. (1998). Clashing Metaphors About Classroom Teachers: Toward Asystematic Typology For The Language Teaching Field. *System*, 26, 3-50.

Martínez, M. A., Sauleda, N. ve Huber, G. L. (2001). Metaphors As Blueprints Of Thinking About Teaching And Learning. *Teaching And Teacher Education*, 17(8), 965-977.

Morgan, G. (1998). Yönetim ve Örgüt Teorilerinde Metafor, Çev. *Gündüz Bulut, Mess Yayınları, İstanbul*.

Oransay, G. (1976). Müzik Tarihi. Meb Yaykur. Ankara.

Örten, D. ve Erginer, E. (2010). Türkiye’de Eğitimde Program Geliştirme Alanındaki Öncü Akademisyenlerin Eğitimde Program Geliştirmeye İlişkin Metaforik Algıları1. *Emir Osmanoğlu Editörler• Editors*, 387.

Özünlü, Ü. (2001). Edebiyatta Dil Kullantmları. *İstanbul: Multhingual*

Öztürk, Ç. (2007). Sosyal Bilgiler, Sınıf ve Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının “Coğrafya” kavramına Yönelik Metafor Durumları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2).

Quine, W. V. (2003). Eğretileme Üzerine Son Düşünceler. Kitaplık.(Çev: E. Efe Çakmak). Yky. 65 (Ekim). 75, İstanbul.

Saban, A. (2008). Okula İlişkin Metaforlar. *Kuram Ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 55(55), 459-496.

- Saban, A. (2009). Öğretmen Adaylarının Öğrenci Kavramına İlişkin Sahip Oldukları Zihinsel İmgeler, *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, Vol. 7, No.2, 281-326
- Say, A. (2010), *Müzik Ansiklopedisi*, MüZik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.
- Saydam, R. (2003). İlköğretim Okulunda Müzik Dersi. *Cumhuriyetimizin*, 80, 30-31.
- Semerci, Ç. (2007). " Program Geliştirme" Kavramına İlişkin Metaforlarla Yeni İlköğretim Programlarına Farklı Bir Bakış. *Sosyal Bilimler Dergisi/Journal Of Social Sciences*, 31(2).
- Senemoğlu, N. (2005). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Sezer, E. (2003). Dilde ve Edebiyatta Yol Metaforu. *Kitaplık*.(65), 88-92.
- Shuell, T. J. (1990). Teaching and Learning As Problem Solving. *Theory Into Practice*, 29 (2), 102–108.
- Sosyal, D. ve Afacan, Ö. (2012). İlköğretim Öğrencilerinin “Fen ve Teknoloji Dersi” ve “Fen ve Teknoloji Öğretmeni” Kavramlarına Yönelik Metafor Durumları/Metaphors Used By Primary School Students to Describe “Science and Technology Lesson” and “Science And Technology Teacher”. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(19).
- Soydemir, Ş. S. (2011). *Okul Öncesi Öğretmen ve Ebeveynlerinin Birbirlerini Ve Okul Öncesi Çocuklarını Nasıl Algıladıklarının Metaforlar Yoluyla İncelenmesi* (Doctoral Dissertation, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
- Sözbir, A. S. ve Çakmak, Ç. Ö. (2016). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının" Müzik" Kavramına İlişkin Metaforik Algıları. *Int. J. Soc. Sci*, 42, 269-282.
- Sözer, V. (1986). *Müzik ve Müzisyenler Ansiklopedisi*. Remzi Kitabevi. İstanbul.
- Sten, G. (2002). Towards A Procedure For Metaphor Identification. *Language And Literature*, 11(17), 16-33.
- Sun, Muammer. *Türkiye'nin Kültür- Müzik-Tiyatro Sorunları*. Ankara: KüLTÜR Yayınları No. 2, 1969.

Tamimi, Y. (2005). *Örgüt Kültürünün Metaforlarla Analizi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.

Taşdemir, A. ve Taşdemir, M. (2011a). Metaphors On Teaching Process And Teachers; Produced By The Teachers “Öğretmenlik ve Öğretim Süreci Üzerine Öğretmen Meteforları”. 2nd International Conference On New Trends in Education and Their Implications 27-29 April, 2011 Antalya-Turkey, 785-794.

Thagard, P. ve Beam, C. (2004). Epistemological Metaphors And The Nature Of Philosophy. *Metaphilosophy*, 35(4), 504-516.

Thomas, L. ve Beauchamp, C. (2011). Understanding New Teachers’ Professional Identities Through Metaphor. *Teaching And Teacher Education*, 27(4), 762-769

Töremen, F. ve Döş, İ. (2009). İlköğretim Öğretmenlerinin Müfettişlik Kavramına İlişkin Metaforik Algıları. *International Journal Of Educational Reform*, 13(3), 295-306.

Tsoukas, H. (1991). “The Missing Link: Atransformational View of Metaphors in Organizational Science”. *The Academy Of Management Review*, 16(3), 566-585.

Toraman, M. (2013). *Müzik Öğretmenlerinin İlköğretim Programında Yer Alan Müzik Dersine Yönelik Görüşleri Üzerine Nitel Bir Araştırma* (Doctoral Dissertation, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü).

Uçan, A. (1989). Ortaöğretim Kurumlarında Müzik Öğretimi ve Sorunları. Türk Eğitim Derneği VII. Öğretim Toplantısı’nda Sunulmuş Bildiri, Ankara. <http://www.Ted.org.tr> Sayfasından Erişilmiştir.

Uçan, A. (1996). İnsan ve Müzik: İnsan ve Sanat Eğitimi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (1997). Müzik Eğitimi, Temel Kavramlar İlkeler Yaklaşımlar. (İkinci Baskı). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A.(1999).İlköğretimde Etkili Öğretme ve Öğrenme Öğretmen El Kitabı, İlköğretimde Müzik Öğretimi, Modül 9.Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları. Burdur.

Uçan, A. (1994). Müzik Eğitimi Temel Kavramlar, İlkeler, Yaklaşımlar. Müzik Ansiklopedisi Yayınları. Ankara.

Umuzdaş, S. ve Umuzdaş, M. S. (2013). Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Algılarının Metafor Yoluyla Belirlenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 10(1), 719-729.

Uslu, N. B. (2010). Niğde İlinde Görev Yapmakta Olan Müzik Öğretmenleri İle Niğde Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda Öğrenim Görmekte Olan Üniversite Öğrencilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından Müziksel Beğenilerinin İncelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Ü. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Niğde.*

Uygun, M. A. (2015). Öğretmen Adaylarının Geleneksel Müzik Türlerine İlişkin Algılarının Metaforlar Aracılığıyla İncelenmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi, 1(1).*

Ünal, A., Yıldırım, A. ve Çelik, M. (2010). İlköğretim Okulu Müdür Ve Öğretmenlerinin Velilere İlişkin Algılarının Analizi*/Analysis Of Perceptions Of Primary School Principals And Teachers About Parents. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (23), 261.*

Vadeboncoeur, J. A. ve Torres, M. N. (2003). Constructing And Reconstructing Teaching Roles: A Focus On Generative Metaphors And Dichotomies. *Discourse: Studies In The Cultural Politics Of Education, 24(1), 87-103.*

Visser-Wijnveen, G. J., Van Driel, J. H., Van Der Rijst, R. M., Visser, A., ve Verloop, N. (2012). Relating Academics' Ways Of Integrating Research And Teaching To Their Students' Perceptions. *Studies In Higher Education, 37(2), 219-234.*

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Zahal, O. (2014). “Özel Yetenek Sınavına Giren Adayların Öğrenme Stilleri Ve Bilişsel Esneklik Düzeyleri İle Sınav Başarıları Arasındaki İlişki” Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Malatya

EKLER

Metafor Örnekleri

158

Battalgazi M. E. M. / MALATYA

Orduzu Küme Evleri Ortaokulu 8. Sınıf Öğrencileri Metafor Örneği

Cinsiyet: Kız
 Erkek

Yaş: 14

"Müzik Dersi"uyku..... gibidir.

Çünkü müzik dersine girdiğim zaman havadar oluyorum.
tıpkı uyuduğum zaman hiç bir şey anlamadığım rahatla-
dığım gibi yeni uyku gibi havar veriyor.

79

Battalgazi M. E. M. / MALATYA

Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu 8. Sınıf Öğrencileri Metafor Örneği

Cinsiyet: Kız
 Erkek

Yaş: 14

"Müzik Dersi"Vampir..... gibidir.

Çünkü seni sırtında kendinden biri yapar ama kan içmeden
bir vampir. Senin benlik kendinden biri yaptın.
Her müzik dersinde yeni bir şey öğreniyorum. Tıpkı vampir
in yeteneklerini öğrenmesi gibi. Kısacası Müzik dersi benim için
en muhteşem imulmaz, haves ettiren şey gibi vampir gibi.
Asla bitmesin müzik dersi.

57

Battalgazi M. E. M. / MALATYA
Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu 5. Sınıf Öğrencileri Metafor Örneği

Cinsiyet: Kız
 Erkek

Yaş: 12

Fayda

"Müzik Dersi" hırka gibidir.

Çünkü hırka da sıcak tutar müzik dersinde sıcak tutar. Çünkü müzik dersinde de parkıya sıkılarak dinilir.

71

Battalgazi M. E. M. / MALATYA
Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu 8. Sınıf Öğrencileri Metafor Örneği

Cinsiyet: Kız
 Erkek

Yaş: 14

Gesitlilik

"Müzik Dersi" BENİM gibidir.

Çünkü benim anlaşılması zor ve intansiy, benim ise kolay ve dengen. Bu ders benim gibi; tesimle anlatılmas daha çok yazarak anlatılır, yazılmaması için postalar gibidir. Benim seni benim habli parçalar, notalar gibi eğik, düz, yuvarlak. Benim hareketli notalar sen şarkı, benim durgun, yavaş, depresyonda, müzik her şeyi anlatır benim hareketlerim gibi.

58

Battalgazi M. E. M. / MALATYA

Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu 5. Sınıf Öğrencileri Metafor Örneği

Emek

Cinsiyet: Kız
 Erkek

Yaş: 11

"Müzik Dersi" tepede gibidir.

Çünkü bir tepede bir badam ilmi gösterir ve badam serim olur. Müzik dersinde de bir badam ilmi gösterir ve badam serim olur.

24

Battalgazi M. E. M. / MALATYA

Hanımın Çiftliği Fatih Ortaokulu 7. Sınıf Öğrencileri Metafor Örneği

Rahatlık

Cinsiyet: Kız
 Erkek

Yaş: 13

"Müzik Dersi" ağacın yaprağı gibidir.

Çünkü ağacın yaprağı bir oksijen verir ve ben bütün enerjiyi alıyorum. Ağacın için formunda oluyorum. Müzik dersinde de ben kendimi enerjili hissediyorum. Müzik dersi bana enerjinin yanı sıra bana hayatı ve huzuru, coşku ve mutluluğu hatırlatıyor.

97

Battalgazi M. E. M. / MALATYA

Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu 6. Sınıf Öğrencileri Metafor Örneği

Cinsiyet: Kız
 Erkek

Yaş: 11

Huzur

"Müzik Dersi" ... Arkadaşlık gibidir.

Çünkü Müzik bir arkadaş gibi insanların zor günlerinde
insanlara kendilerini iyi hissettirir.

106

Battalgazi M. E. M. / MALATYA

Orduzu Mecit Şahaplıoğlu Ortaokulu 6. Sınıf Öğrencileri Metafor Örneği

Cinsiyet: Kız
 Erkek

Yaş: 12

Huzur

"Müzik Dersi" ... Ampul gibidir.

Çünkü vasıfki baranlığa girdinmi ampul seni aydınlatıyorsa
Müzik derside sıkıntıya girdinmi müzik de sizi aydınlatır.

164

Battalgazi M. E. M. / MALATYA

Orduzu Küme Evleri Ortaokulu 7. Sınıf ğrencileri Metafor rneği

Cinsiyet: Kız
 Erkek

Yaş: 12

Seçitkle

"Müzik Dersi" Sekel gibidir.

Çünkü farklı farklı melodiler, farklı sesler her telden
çalan insanlar kimi saz çalmayı sever, saz çalar kimi gitar
çalmayı sever gitar çalar kimi ise flüt çalmayı sever ve
flüt çalar. Bunun için Müzik dersi herçer bir sekeldir.
Farklı farklı insanlar, Müzik sevdiği ve onların müziğe
olan bakış açılarını Müzik dersinde zaten böyle öğülmüştür.
Fltten çalan çocuklar, O çocuklarda duyduğumuzun çarkıtar
melodiler farklı seslerdir. Müzik aletlerinden çalan farklı sesler
Sekeldeki insanların hepsi birini çalması ne olur? Suu
siyahmelijandı kızıta Müzik dersi olur.

Çalışmanın Yürütüldüğü Okullar

